

Liahona

**At være sidste dages hellig er at
være pioner, s. 24, 30, 56, 64**

6 principper bag sjælefrelsende
undervisning, s. 8

Zions hær: Lektien om at observere,
lære af og følge brødrene, s. 14

Det lærte jeg af udfordringerne
ved børneopdragelse, s. 34



Samlet under banneret »Pionere fra 1847« samledes mænd og kvinder, der ankom til Saltsødalen i 1847, for at fejre 24. juli i 1905.

Foto gengivet med tilladelse fra Kirkens historiske bibliotek.



**30 Desideria Yáñez:
En pioner blandt kvinder**

Clinton D. Christensen

Ved at følge sine drømme og indtryk fandt Desideria Yáñez sit kæreste eje.

34 Opdragelse af vores søn i et partnerskab med Gud

Kami Crookston

Det kan virke som en endeløs prøvelse at tage sig af min søn, der lider af svær ADHD. Hvad skulle jeg lære af det?

FASTE ARTIKLER

8 Undervisning på Frelserens måde: En lærer, der hjælper med at redde sjæle

Brian Hansbrow

38 Profiler af tro: Murilo Vicente Leite Ribeiro

40 Sidste dages hellige røster

80 Til vi ses igen: Dem på sidste vogn

J. Reuben Clark jun.

BUDSKABER

4 Budskab fra Det Første Præsidentskab: Belønningen for at holde vel ud
Præsident Henry B. Eyring

7 Besøgsbudskabet: Så de må være et

ARTIKLER

12 Det virkelige mirakel
Don L. Searle
Det var et mirakel, at Paola blev helbredt, men måden, som Frelseren ændrede hendes families hjerte på, var et endnu større mirakel.

14 På Herrens side: Læren af Zions hær
Ældste David A. Bednar
Der er meget værdifuldt at lære af denne gruppe, der rejste 1.450 kilometer for at hjælpe andre hellige.

24 Lær at lytte: De første raceintegrerede grene i Sydafrika
Matt McBride og James Goldberg
Under apartheidtiden lærte disse hellige at elske hinanden, da de begyndte at lytte til, forstå og inkludere hinanden.

28 Heling af det elskede land: Julia Mavimbelas tro
Matthew K. Heiss
Til trods for sit livs tragedie fandt Julia Mavimbela med tiden fred.



PÅ OMSLAGET

Fotografi af en pionerfamilie i Bolivia af Leslie Nilsson.



48

44 Det eneste, der reddede mig

Shuho Takayama fortæller til
Ana-Lisa Clark Mullen

Jeg var deprimeret og ensom. Ville jeg nogensinde blive i stand til at finde sande venner?

48 Hovedrollen

Annie McCormick Bonner

Jeg var begejstret for at have fået hovedrollen – indtil jeg læste manuskriptet.



Se, om du kan finde den Liahona, der er gemt i dette nummer. Vink: Se ved træerne.



56

50 Stærk hele ugen

Hvad betyder nadveren for dig?

54 Svar fra Kirkens ledere:

Sådan opnår man et vidnesbyrd

Ældste Dallin H. Oaks

55 Lige til sagen

Hvordan dømmer vi retfærdigt? Kan jeg tale med min biskop om pornografi?

56 Din pionerrejse – tag den alvorligt, forstil dig ikke

Aaron L. West

Nutidens pionerer følger Jesus Kristus.

60 En sang for Manon

Richard M. Romney

Manon var for syg til at optræde, men hendes venner havde ikke glemt hende.

63 Plakat: Søg højere



76

64 Vejen til Zion

Jessica Larsen

Mary var alene om at få sin familie hele vejen til Saltsødalen. Kunne hun klare det?

68 Faste for en profet

Rebecca J. Carlson

Silothi var sulten, men hun ville gerne faste for præsident Kimball.

70 Spørgsmålshjørnet:

»Hvordan ved jeg, at jeg er gammel nok til at begynde at faste?«

71 Vis jeres lys

Ældste Larry S. Kacher

I kan være gode kristne eksempler, uanset hvor gamle I er.

72 Den magiske pung

Amanda Waters

Ville det virkelig gøre den store forskel at aflevere pungen?

74 Svar fra en apostel:

Hvad er et familieråd?

Ældste M. Russell Ballard

75 Skikkelser i Kirkens historie: Kirtland og visdomsordet

76 Historier om Jesus: Jesus bespiste mange mennesker

Kim Webb Reid

79 Malebogsside: Jeg kan godt lide at læse skrifterne

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Thomas S. Monson,
Henry B. Eyring og Dieter F. Uchtdorf

De Tolv Apostles Kvorum: Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales,
Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook,
D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband,
Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Redaktør: Joseph W. Sitati

Assisterende redaktører: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie

Vejledere: Brian K. Ashton, Jean B. Bingham, LeGrand R.
Curtis jun., Christoffel Golden, Douglas D. Holmes, Erich W.
Kopischke, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Adm. direktør: Richard I. Heaton

Leder af Kirkens Tidsskrifter: Allan R. Loyborg

Forretningsfører: Garff Cannon

Chefredaktør: Adam C. Olson

Vicechefredaktør: Ryan Carr

Udgivelsesassistent: C. Cremilda Amaral

Redaktion: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards,
Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt,
Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B.
Murdock, Sally Johnson Odekir, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough,
Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Marissa Widdison

Ledende Art Director: J. Scott Knudsen

Art Director: Tadd R. Peterson

Designmedarbejdere: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus,
C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hinkley,
Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison,
Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Koordinator af intellektuel ejendomsret:

Collette Nebeker Aune

Produktionsleder: Jane Ann Peters

Produktionsmedarbejdere: Glen Adair, Connie Bowthorpe
Bridge, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J.
Nilson, Gayle Tate Rafferty, Derek Richardson

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Trykchef: Steven T. Lewis

Distributionschef: Troy K. Vellinga

Liahona:

Redaktør: Svend Aage Andersen

Redaktionens adresse: Translation Division,
Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg.
Tlf. 38 11 18 50

Kirkenyt: Finn Lykkegaard

Distribution

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagens Heliga, MOS,
Sveagatan 8 A, 441 32 Alingsås, Sverige

Abonnementoplysninger

Tegning af abonnement eller adresseændring kan ske ved
henvendelse til kundeservice på tlf. 0046-8 500 655 20.

E-mail: rcstockholm@ldschurch.org

Abonnementspris: DKK 68 pr. år (Grønland DKK 34).

Betaling: Online: store.lds.org; eller girokonto: 653-2136.

Indsendelse af manuskripter og spørgsmål sker online på
liahona.lds.org; med post til Liahona, Rm. 2420, 50 East North
Temple, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; eller med e-mail til
liahona@ldschurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas«
eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bislama, bulgarsk,
cambodjansk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fiji, finsk, fransk,
græsk, haitiansk, hollandsk, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk,
kinesisk, kinesisk (forenklet), kiribati, koreansk, kroatisk, lettisk,
litauisk, malagassisk, marshallisk, mongolsk, norsk, polsk,
portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, slovensk, spansk, svensk,
swahili, tagalog, tahitiansk, thai, tjekkisk, tonga, tysk, ukrainsk,
ungarsk, urdu og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra
sprog til sprog).

© 2017 Intellectual Reserve, Inc. Alle rettigheder forbeholdes.
Printed in the United States of America.

Oplysninger om ophavsret: Medmindre, der står andet, kan
enkeltpersoner kopiere materiale fra Liahona til deres personlige,
ikke-kommercielle brug (herunder kirkekaldelser). Denne ret kan
trækkes tilbage når som helst. Billedmaterialer må ikke kopieres,
hvis der er restriktioner angivet i ophavsretteksten til værket.
Spørgsmål om ophavsret bør stiles til Intellectual Property Office,
50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA;
email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For readers in the United States and Canada:

July 2017 Vol. 166 No. 7. LIAHONA (USPS 311) Danish (ISSN
522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of
Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150.
USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus
applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah.
Sixty days' notice required for change of address. Include address
label from a recent issue; old and new address *must* be included.
Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution
Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-
5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express)
may be taken by phone or at store.lds.org. (Canada Poste
Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMIM 507.1.5.2).
NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes
to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Forslag til familieaften

*Dette nummer indeholder artikler og aktiviteter, der kan anvendes til familieaften.
Her følger to eksempler.*



»Den magiske pung«, s. 72: I kan indlede jeres familieaften med at synge »Vælg kun ret« (*Salmer og sange*, nr. 155). I kan vælge at lave rollespil over vælg-det-rette-situationer med familien. Hvad ville I for eksempel gøre, hvis I bliver fristet til at snyde med en prøve eller holde nogen ude fra en aktivitet? Tilpas situationer til jeres families vilkår.

»Hvad er et familieråd«, s. 74: Som en forberedelse til jeres eget familieråd kan I fastsætte regler og mål for familierådene. Bed alle i familien om at bidrage. Regler og mål bør omfatte at slukke for elektronisk udstyr, lytte til hinanden, tale om kommende begivenheder og sætte langsigtede mål. Gør jeres familieråd personlige og fornøjelige, så det er noget, I ser frem til at holde.

MERE PÅ NETTET

Læs, del og søg online på liahona.lds.org.

Send feedback til liahona@ldschurch.org.

Find inspirerende budskaber på [facebook.com/liahona.magazine](https://www.facebook.com/liahona.magazine) (tilgængelig på engelsk, portugisisk og spansk).

EMNER I DETTE NUMMER

Tallene angiver artiklens første side.

Efterfølgelse, 14, 48, 56,
63, 80

Eksempel, 55, 71

Enighed, 7, 24, 60

Familie, 12, 34, 74

Faste, 68, 79

Forældrehverv, 34

Hjemmeundervisning, 43

Indsigt, 24, 28

Jesu Kristus, 7, 8, 41, 56,
63, 76, 80

Kirkens historie, 14, 24,
30, 64, 75

Konvertering, 12, 44

Kvinder, 28, 30, 64

Lydighed, 4, 14

Mirakler, 12

Missionering, 12, 28, 30,
42, 44, 71

Mod, 64, 72

Modgang, 4, 14, 41, 44

Nadver, 50, 54

Omvendelse, 12, 55

Pionerer, 14, 24, 28, 30,
56, 64

Sabbatsdag, 38, 50

Skrifterne, 79

Slægtshistorie, 41

Talenter, 48

Tilgivelse, 28

Tjeneste, 4, 43, 60

Tro, 4, 40, 60, 64, 68

Uddannelse, 40

Udholdenhed, 4, 30, 34,
60, 80

Undervisning, 8

Venskab, 44, 60, 71

Vidnesbyrd, 54

Ydmyghed, 14

Zions hær, 14

Ægteskab, 40

Ærlighed, 72



**Præsident
Henry B. Eyring**
Førsterådgiver i Det
Første Præsidentskab

BELØNNINGEN FOR AT holde vel ud

Da jeg var ung, tjente jeg i en kaldelse i Kirken som rådgiver til en vis distriktspræsident. Han prøvede konstant at lære mig noget. Jeg husker et råd, han engang gav mig: »Når du møder nogen, så behandl dem, som om de var i store problemer, og du vil få ret i mere end halvdelen af tilfældene.« Jeg syntes, at han var pessimistisk. Her mere end 50 år senere har jeg indset, at han forstod sig på verden og livet.

Vi møder alle prøvelser – og til tider meget svære prøvelser. Vi ved, at Herren tillader, at vi går igennem prøvelser for at polere og perfektionere os, så vi kan være sammen med ham i evigheden.

I fængslet i Liberty underviste Herren profeten Joseph Smith om, at belønningen for at udholde sin modgang vel var egnethed til det evige liv:

»Min søn, lad der være fred i din sjæl, din modgang og dine trængsler skal kun vare et øjeblik,

og så skal Gud, hvis du udholder dem vel, ophøje dig i det høje; du skal sejre over alle dine fjender« (L&P 121:7-8).

Der er så meget, der slår imod os i livets løb, at det kan synes svært at holde vel ud. Sådan kan det opleves for en familie, der er afhængige af deres afgrøder, når der ikke falder regn. De kan tænke: »Hvor længe kan vi holde til det?« Sådan kan det opleves for en ung, der står ansigt til ansigt med den tiltagende malstrøm af snavs og fristelse. Sådan kan det opleves for en ung mand, der kæmper for at få den uddannelse, der er nødvendig for at få et job, han kan

forsørge en hustru og familie med. Sådan kan det opleves for en person, der ikke kan finde et job eller har mistet job efter job i takt med, at virksomheder har drejet nøglen om. Sådan kan det opleves for dem, der oplever, at deres eller deres kæres gode helbred og psykiske styrke forsvinder under fødderne på dem tidligt eller sent i livet.

Men en kærlig Gud har ikke underlagt os sådanne prøvelser alene for at se, om vi kan udholde vanskeligheder, men snarere for at se om vi kan udholde dem vel og således få slebet kanterne af.

Da ældste Parley P. Pratt (1807-1857) lige var blevet kaldet som medlem af De Tolv Apostles Kvorum, blev han belært på følgende vis af Det Første Præsidentskab: »Du er blevet hvervet i en sag, der fordrer hele din opmærksomhed ... bliv et velslebet skaft ... Du må udholde megen møje og besvær, meget arbejde og mange afsavn for at alle dine kanter er blevet slebet af ... Din himmelske Fader fordrer det; marken er hans, værket er hans og han vil ... opmuntre ... og holde dig oven vande.«¹

I Hebræerbrevet taler Paulus om belønningen for at holde vel ud: »Al opdragelse vækker rigtignok snarere ubehag end glæde, mens den står på, men bagefter bliver frugten fred og retfærdighed for dem, der har gennemgået den« (Hebr 12:11).

Vores prøvelser og vanskeligheder giver os mulighed for at lære og vokse, og de kan tilmed ændre selve vores væsen. Hvis vi kan vende os til Frelseren, når vi har det



begynde at se Frelserens hånd og Helligåndens indflydelse i vores liv. Mange af os har i en periode ydet sådan tjeneste og følt Åndens følgeskab. Hvis I tænker tilbage på den tid, vil I huske, at noget ændrede sig i jer. Fristelsen til at gøre noget ondt syntes at mindskes. Ønsket om at gøre godt blev større. De, der kendte jer bedst, og som elskede jer, sagde måske: »Du er blevet venligere og mere tålmodig. Du har ændret dig.«

Og det havde I også. I blev forandret gennem Jesu Kristi forsoning, fordi I satte jeres lid til ham i prøvelsens stund.

Jeg lover jer, at Herren vil komme jer til undsætning, hvis I søger og tjener ham, og jeres sjæl vil blive finpudset i den proces. Jeg opfordrer jer til at sætte jeres lid til ham i alle jeres prøvelser.

Jeg ved, at Gud Faderen lever, og at han hører og besvarer alle vores bønner. Jeg ved, at hans søn, Jesus Kristus, betalte prisen for alle vores synder og at han ønsker, at vi kommer til ham. Jeg ved, at Faderen og Sønnen våger over os, og de har beredt en vej for os, så vi kan holde vel ud og vende hjem igen. ■

NOTE

1. *Autobiography of Parley P. Pratt*, red. Parley P. Pratt jun., 1979, s. 120.

sværest, kan vores sjæl blive finpudset i udholdelsesprocessen.

Derfor er det første, vi må huske på altid at bede (se L&P 10:5; Alma 34:19-29).

Det andet er konstant at stræbe efter at holde buddene – uanset

hvilken modgang, fristelse eller tumult, der omgiver os (se Mosi 4:30).

Den tredje altafgørende ting er at tjene Herren (se L&P 4:2; 20:31).

Når vi tjener Mesteren, vil vi lære at kende og elske ham. Vi vil, dersom vi holder ud i bøn og trofast tjeneste,

UNDERVISNING UD FRA DETTE BUDSKAB

Vi har alle udfordringer, der prøver vores tro og evne til at holde ud. Overvej, hvilke behov og udfordringer dem, I besøger, har. Inden jeres besøg kan I bede om vejledning til at vide, hvordan I bedst hjælper dem til at holde vel ud. I kan overveje at drøfte de principper og skriftsteder, som præsident Eyring nævner, blandt andet bøn, tjeneste og at holde buddene. I kan også fortælle om jeres egne erfaringer, hvor I er blevet velsignet på måder, som har hjulpet jer til at holde vel ud.



UNGE



Du kan downloade melodien til »O bliv hos mig i denne nat«, *Salmer og sange*, nr. 98, på lds.org/lgo/7176.

Da min ven døde

Samantha Linton

I løbet af mit første år på high school fik min ven en hjerneblødning og døde dagen efter. Selv om jeg var medlem af Kirken, havde jeg det alligevel svært. Hele mit liv var jeg blevet belært om, at jeg kunne henvende mig til vor himmelske Fader og Frelseren om alt, men jeg havde aldrig prøvet noget lignende før.

Jeg græd i timevis og prøvede på

at finde noget – hvad som helst – der kunne give mig fred. Aftenen efter hun var død, slog jeg op i salmebogen. Jeg bladrede igennem den og landede på »O bliv hos mig i denne nat« (*Salmer og sange*, nr. 98). Især tredje vers ramte mig:

*O bliv hos mig i denne nat,
jeg ensom og forladt
mig føler, om jeg ej har dig*

*som trøst for mig i nat.
Jeg er så bange for min sjæl,
for stedse hos mig stå.
O, Frelser, bliv i nat hos mig,
nu mørket falder på.*




Dette vers fyldte mig med sådan en fred. Jeg vidste, at Frelseren ikke alene kunne blive hos mig den nat, men at han også vidste præcist, hvordan jeg havde det. Jeg ved, at den kærlighed, jeg følte igennem den salme, ikke blot fik mig igennem den nat, men den har også fået mig igennem mange andre prøvelser, jeg har udstået.
Forfatteren bor i Utah i USA.

BØRN

Fokusér på Jesus

Når vi har fokus på Jesus, kan han hjælpe os med de svære ting i livet. Når vi viser andre kærlighed, holder buddene og beder til vor himmelske Fader i Kristi navn, har vi fokus på Jesus.

Tegn billeder i de blanke felter, så der er et billede af kærlighed, bøn og buddene i hver række og kolonne .

Så de må være et

Studér bønssomt dette materiale og søg inspiration for at vide, hvad I skal tale om. Hvordan kan en forståelse af formålet med Hjælpeforeningen forberede Guds døtre til det evige livs velsignelser?

»Jesus opnåede en fuldkommen samhørighed med Faderen, fordi han underkastede sig Faderens vilje, både hvad kødet og hvad ånden angår,« har ældste D. Todd Christofferson fra De Tolv Apostles Kvorum sagt.

»Vi kan ganske enkelt ikke være ét med Gud og Kristus, førend vi har gjort deres vilje og interesse til vores største ønske. En sådan underdanighed opnår vi ikke på én dag, men ved Helligåndens hjælp vil Herren undervise os, hvis vi er villige til det, indtil det med tiden og med rette må kunne siges, at han er i os, ligesom Faderen er i ham.«¹

Linda K. Burton, præsident for Hjælpeforeningens hovedpræsidentskab, har undervist om, hvordan vi arbejder os hen imod denne samhørighed: »Ved at indgå og holde vores pagter giver vi udtryk for vores forset om at blive som Frelseren.



Tro
familie
tjeneste

Idealet er at stræbe hen imod den indstilling, der kommer bedst til udtryk i en af mine yndlingssalmer: Jeg går, hvor *du* sender mig hen ... *Dit* ord vil jeg råbe til verden ud ... jeg vil røgte det kald, *du* mig gav.«²

Ældste Christofferson mindede os også om, at »når vi dag for dag og uge for uge bestræber os på at følge Kristi vej, indtager vores ånd sin forrang, den indre kamp tager af og fristelserne ophører med at plage os.«³

Neill F. Marriott, andenrådgiver i Unge Pigers hovedpræsidentskab, har båret vidnesbyrd om velsignelserne ved at stræbe efter at indordne os Guds vilje: »Jeg har kæmpet med at fjerne det menneskelige ønske om, at ting sker på *min* måde og har

med tiden indset, at min måde er meget mangelfuld, begrænset og underlegen i forhold til Jesu Kristi måde. »[Vor himmelske Faders] vej er den sti, der fører til glæde i dette liv og evigt liv i den kommende verden.«⁴ Lad os ydmygt stræbe efter at blive et med vor himmelske Fader og hans Søn, Jesus Kristus.

Yderligere skriftsteder og information
Joh 17:20-21; Ef 4:13; L&P 38:27; reliefsociety.lds.org

NOTER

1. D. Todd Christofferson, »At de må være ét i os«, *Liahona* nov. 2002, s. 72, 73.
2. Linda K. Burton, »Styrken, glæden og kærligheden i at holde pagterne«, *Liahona*, nov. 2013, s. 111.
3. D. Todd Christofferson, »At de må være ét i os«, s. 71.
4. Neill F. Marriott, »Giv Gud dit hjerte«, *Liahona*, nov. 2015, s. 32.



Overvej
følgende

Hvordan
hjælper det
at gøre Guds
vilje os til at
blive mere
som ham?

EN LÆRER, DER HJÆLPER MED AT REDDE SJÆLE

Brian Hansbrow

Kirkens undervisningsmaterialer

Hvorfor Frelseren underviste har betydning for, hvordan han underviste. Har vi et andet formål?

Jeg indrømmer, at når jeg tænker over undervisning på Frelserens måde, har jeg en tilbøjelighed til at fokusere på, *hvordan* han underviste. Hvad gjorde han? Hvordan omgikedes han folk? Han bliver jo kaldt Mesteren! Men hvis vi ønsker at undervise som ham, er det afgørende at forstå, *hvorfor* han underviste. I sidste ende kan det »hvorfor« gøre hele forskellen for os og dem, vi underviser.

Når Frelseren underviste, var det ikke hans hensigt at udfylde tiden eller underholde eller komme af med en masse information. Alt, han gjorde – deriblandt at undervise – havde til hensigt at føre andre til Faderen. Frelserens hele ønske og mission var at frelse vor himmelske Faders børn (se 2 Ne 26:24). I vores stræben efter at undervise som ham kan vi lære at være motiveret af den samme hensigt, der motiverede ham.

Eller sagt på en anden måde er

undervisning på Frelserens måde at være en lærer, der underviser med det formål at redde sjæle.

Ønsket om at tjene andre

En af mine yndlingshistorier til alle tider i Mormons Bog handler om kong Mosijas sønner, der forsager den

nefitiske kongeværdighed for at kunne opbygge Guds rige blandt lamanitterne. De opgav et jordisk kongerige for himlens rige. De opgav trygheden og sikkerheden blandt nefitterne for at tage til deres fjender, lamanitterne, for at de »måske kunne frelse nogle få af deres sjæle« (Alma 26:26).



Hvad motiverede disse mennesker til at tjene Herren? »De kunne ikke bære, at nogen menneskesjæl skulle fortabes; ja, selve tanken om, at nogen sjæl skulle lide uendelig pinsel, fik dem til at skælve og bæve« (Mosi 28:3). Den motivation gjorde, at de udholdt »mange trængsler« (Alma 17:5, 14).

Den beretning har inspireret mig til at tænke over, hvad jeg kan gøre for at føre andre til Kristus. Er jeg fokuseret på at redde sjæle?

Bliv en lærer, der hjælper med at redde sjæle

Når vi ønsker at undervise af de samme årsager, som Frelseren gjorde, får principperne omkring *hvordan* større betydning. Det bliver mere end teknikker, de tjener som mønster for at blive som ham. Når vi konsekvent anvender følgende forslag og andre, som vi finder i *Undervisning på Frelserens måde*, kan vi ikke alene *undervise* mere som ham, men også *blive* mere som ham.

Søg åbenbaring tidligt

For at kunne bidrage til arbejdet med at frelse sjæle har vi brug for åbenbaring. Åbenbaring kommer »linje på linje, forskrift på forskrift, lidt her og lidt der« (2 Ne 28:30) – det tager tid. Så vi må begynde at forberede os tidligt og søge åbenbaring ofte.

Elsk mennesker

Kærlighed er nok det mest effektive redskab, en lærer har til rådighed for at redde sjæle. Det kan være noget så enkelt som at kunne navnene på





alle elever i klassen, spørge hvordan de har haft det i ugens løb, rose dem for en god tale eller ønske dem tillykke med noget, de har udrettet eller opnået. Når man viser interesse og kærlighed, åbner det hjerter og hjælper dem, vi underviser, til at være modtagelige mod Helligånden.

Forbered undervisningen med elevernes behov in mente

En lærer, der hjælper med at redde sjæle, har fokus på eleverne. Når vi gennemgår lektionsmaterialet, fokuserer vi på, hvordan vi bedst imødekommer deres behov, og ikke vores. Vi glemmer alt om at fylde tiden ud og fokuserer på at fylde deres hjerte og sind. Vi tænker ikke bare på, hvad vi vil sige og gøre, men på hvad de vil sige og gøre. Vi vil have dem til at dele deres tanker, for det skaber en følelse af fællesskab, det åbner deres hjerte og hjælper dem til at udøve tro.

Hav fokus på selve læren

Det er ganske udbredt, at lærere bedømmer deres effektivitet på, hvor meget deltagelse de får fremkaldt, men det er blot en del af hele oplevelsen. Hvis der er en masse deltagelse, men meget lidt doktrin i klassen har vi skabt det, som ældste Jeffrey R. Holland fra De Tolv Apostles Kvorum har kaldt for »teologiske tomme kalorier«. Vi har skabt noget, der smager godt, men vi har ikke nærret vores klassemedlemmer med lærers opretholdende kraft.

Profeten Joseph Smith sagde, at »intet menneske frelses hurtigere end

det tilegner sig kundskab«. ¹ Vi må hjælpe dem, vi underviser, til at få den vigtigste viden – Jesu Kristi lære.

Når vi og klassemedlemmerne deler tanker og følelser, bør vi altid kunne føre det tilbage til skrifterne og profeternes ord. Bror Tad R. Callister, Søndagsskolens hovedpræsident, sagde for nylig: »Den ideelle lærer stræber konstant efter at forbinde klassens kommentarer til læresætningerne. En lærer kan for eksempel sige: »Oplevelsen, du lige har fortalt om, minder mig om et skriftsted.« Eller: »Hvilken evangelisk sandhed kan vi lære af de kommentarer, vi har hørt?« Eller »Er der nogen, der gerne vil bære vidnesbyrd om den sandhed, vi har drøftet?« ²

Inviter Helligånden til at vidne

En lærer, der hjælper med at redde sjæle, forstår, at det, vi siger og gør som lærere, har til formål at indbyde til Helligåndens indflydelse i andres livs. Helligånden er læreren. En af Helligåndens roller er at vidne om sandhed, især om Faderen og Sønnen. Så når vi underviser om dem og deres evangelium, indbyder vi Helligånden til at vidne for klassemedlemmerne. I den grad de tillader det, styrker hans kraft deres vidnesbyrd og forandrer deres hjerte. Helligåndens vidnesbyrd er mægtigere end syn. ³

Giv eleverne en opfordring til selv at lære og handle

Jeg var for nylig i en søndags-skoleklasse, hvor læreren begyndte med at bede klassemedlemmerne om



at fortælle om noget, der gav særlig mening for dem, da de læste ugens læseopgave i skrifterne, og hvordan de havde brugt det. Dette førte til en god diskussion om den indsigt og de opdagelser, de selv havde fundet. Det var helt naturligt for læreren at føje denne drøftelse til nogle doktrinære pointer, hun havde forberedt sig på at undervise om. Det, der virkelig gjorde indtryk på mig, var den måde, hun havde fokus på at opmuntre klassen til selv at opleve kraften i Guds ord.

Vores mål som lærere er ikke blot at have en god oplevelse i klassen

eller udfylde tiden eller give en god lektion. Det egentlige mål er at følges med andre på deres rejse tilbage mod vor himmelske Fader og Jesus Kristus. Det er vores mål at blive lærere, der hjælper med at redde sjæle. ■

Læs mere om Undervisning på Frelserens måde, og hvordan lærerrådsmøder kan ændre måden, vi lærer og underviser på teaching.lds.org.

NOTER

1. *Kirkens præsidenters lærdomme: Joseph Smith*, 2007, s. 263.
2. Tad R. Callister, »Sunday School »Discussion Is a Means, Not an End«, *Church News*, 9. juni 2016, deseretnews.com.
3. Se *Kirkens præsidenters lærdomme: Harold B. Lee*, 2001, s. 39.

Don L. Searle

Det, der skete for Paola Yáñez, var ifølge hendes læge et medicinsk mirakel. Tilstanden blev pludselig bedre for teenageren fra Quito i Ecuador, hendes far var i stand til at give hende en af sine nyrer, transplantationen var vellykket, og hun fik nærmest et nyt liv.

Men Marco Yáñez, hendes far, siger, at det, der skete med ham, var lige så forbløffende. Han fandt evangeliet, og den forandring, det afstedkom i hans liv, gav også ham et nyt liv.

En nyrebetændelse i Paolas barndom havde skadet hendes nyrer, men medicin havde holdt hende i live. Da hun blev 15, blev hendes tilstand dog forværret. Den ene nyre satte ud, og den anden blev hurtigt dårligere. Trods dialysebehandlinger var Paola langsomt ved at dø. Hun måtte kun drikke et glas vand om dagen, og hun kunne ikke ret meget, fordi hendes lunger, bugspytkirtel og hjerte blev også påvirket.

Det var umuligt at tage hende med til USA eller Cuba for at få en transplantation – hun var nødt til at finde en donor i Ecuador. Prøver viste, at hendes far ikke egnede sig som donor. Hendes mor var egnet, men så opdagede lægerne, at niveauet af Paolas antistoffer lå så højt, at donororganet ville blive afstødt. Paola bad for, at noget ville redde hendes liv.

På det tidspunkt i juni 1988 bankede sidste dages hellige missionærer på familien Yáñez' dør. Paolas mor, Carmen, mindes, at hun inviterede dem indenfor, så hun kunne drille dem. Da de fortalte, at de havde et budskab, der kunne hjælpe hende, sagde hun vredt: »Hvordan kan I hjælpe mig, når min datter er døende? Jeg tror ikke på, at der er en Gud!«

DET virkelige MIRAKEL

Herrens hånd var ikke blot tydelig i Paolas helbredelse, men også i hendes fars omvendelse til evangeliet.



Trods Carmens modvilje til at begynde med fortsatte missionærerne med at besøge familien. Til at begynde med var Marco simpelthen for engageret i sin datters pleje til at lægge mærke til, hvad missionærerne sagde. Men til sidst begyndte han at lytte efter af ren nysgerrighed. Han opdagede, at de havde svar på hans spørgsmål om formålet med livet.

Marco troede ikke på en Gud, der kerede sig om den enkelte. For ham var Gud en universel kilde til energi eller et stort fjernt væsen, der ikke var engageret i mennesker. Men da hans datters tilstand var meget kritisk, bad han, og han bad Gud om at helbrede sin lidende datter eller tage hende til sig. Hans bøn lød: »Hvis du findes, så vær sød at vise mig det. Giv min datter et liv.«

Efter Marco havde bedt, fik han en stærk følelse af, at Paolas tilstand ville ændre sig. Han bad lægerne om at teste ham og datteren igen. De mente, at det ville være spild af tid at tage testen, men de indvilligede.

De opdagede, at Marco rent faktisk *var* egnet som donor – og at Paolas tilstand var blevet så meget bedre, at hun kunne modtage et donororgan.

Dagen inden operationen tog Marco og Paola imod en præstedømmevelsignelse fra missionærerne.

Både Marco og Paola forventede, at de skulle blive på hospitalet i nogen tid efter deres operationer. Men Marco kunne komme hjem efter fem dage, og Paola, som man havde forventet skulle være på hospitalet i to måneder, kom hjem efter blot 13 dage. Marco tilskrev præstedømmevelsignelsen deres hurtige bedring, og han vidste, at han måtte tage missionærernes budskab alvorligt.

Marco og Carmen Yáñez blev døbt den 11. september 1988. Paola, der havde fået missionærlektionerne inden sin operation, og hendes yngre søster, Patricia, blev begge døbt den 3. november. På det tidspunkt havde deres far modtaget Det Aronske Præstedømme og var i stand til at døbe dem.

Bror Yáñez tror på, at det var Herren, der besvarede hans bøn og gjorde ham i stand til at blive Paolas donor og dermed ændre hans hjerte. »Hvis de for eksempel havde opereret min kone i stedet for mig, tror jeg, at jeg ville have fortsat mit liv på samme måde,« siger han. Det var ikke et liv, han er stolt af – med druk, rygning og spil. Han overvandt sin afhængighed, siger han, på grund af de svar, han modtog på sine bønner. Men det var meget svært, og han ved, at kun Gud kan have hjulpet ham til at foretage den ændring.

Bror Yáñez siger, at han nu har et stærk vidnesbyrd om visdomsordet og tiendeloven. Da missionærerne underviste ham, holdt han sin forretning åben alle ugens syv dage for at betale for Paolas behandlinger, der kostede 1000 US-dollars om måneden. »Det var svært for mig at acceptere tiendeloven,« siger han, men han besluttede at holde sabbatsdagen hellig og afprøve løftet i Malakias 3:10 ved at betale tiende. Da han begyndte at holde lukket om søndagen, »begyndte de, der plejede at handle om søndagen at købe ind om lørdagen, og de købte mere,« fortæller han. I dag er han langt bedre stillet rent økonomisk, end han var, da han holdt åbent alle ugens syv dage.

Når Marco Yáñez ser tilbage, er han overrasket over, hvor meget han har ændret sig. Han ved, at hans bøn for hans datters liv har gjort, at hele familien har nået et niveau af åndelighed, som han aldrig havde troet muligt. ■

Forfatteren bor i Utah i USA.



**Ældste
David A. Bednar**
De Tolv Apostles
Kvorum

PÅ HERRRENS

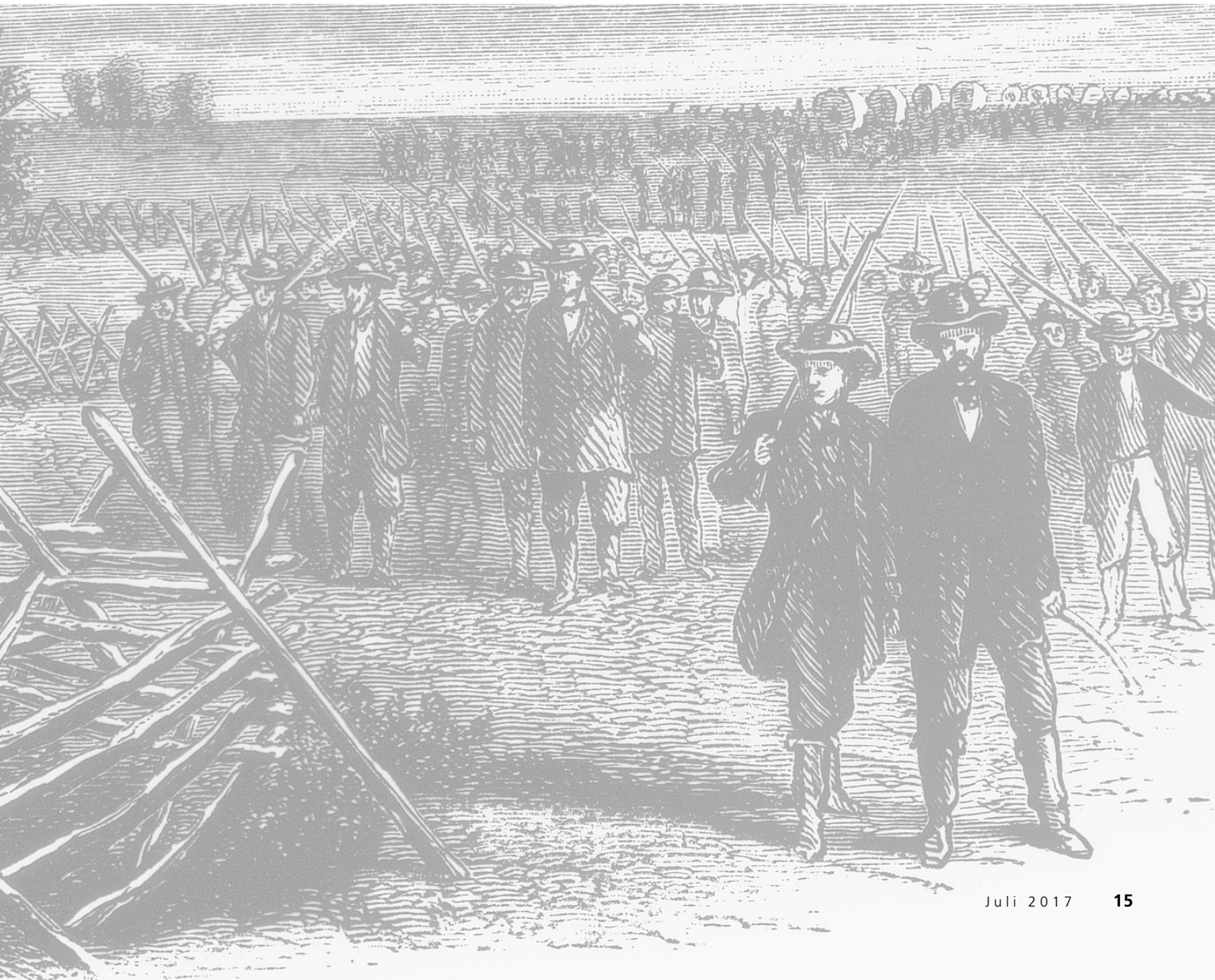
Ekspeditionen Zions hær, der blev anført af profeten Joseph Smith i 1834, er et slående eksempel på at vælge at stå på Herrens side. En gennemgang af historien bag Zions hær kan give os værdifuld og tidløs lærdom fra denne signifikante tid i Kirkens historie, som vi kan anvende i vores liv i dag.

Hvad var Zions hær?

Profeten Joseph Smith modtog en åbenbaring i 1831, der udpegede Independence i Jackson County i Missouri som stedet for Zion, det centrale indsamlingssted for de sidste dages hellige og stedet for Det Ny Jerusalem, som omtales i både Bibelen og Mormons Bog (se L&P 57:1-3; se også Åb 21:1-2; Eter 13:4-6). I sommeren 1833 udgjorde mormonske nybyggere omkring en tredjedel af befolkningen i Jackson County. Det hastigt stigende antal, den potentielle politiske indflydelse og den særprægede religiøse og politiske overbevisning blandt disse nytilkomne vakte bekymring blandt de andre nybyggere i området, og det førte i sidste ende til, at Kirkens medlemmer blev beordret til at forlade deres hjem og ejendom. Da der ikke blevet handlet på denne ordre, angreb missourianerne i november 1833 bosættelserne og tvang de hellige væk.

SIDE

Lären af Zions hær



I november 1833 angreb missourianere mormonske nybyggere i Jackson County i Missouri og tvang de hellige til at forlade stedet.



Dannelsen af Zions hær skete ved, at den blev befalet gennem åbenbaring i februar 1834 (se L&P 103). Herrens primære formål med denne hær var at beskytte mormonerne i Jackson County mod yderligere overgreb – efter Missouri-militsen havde opfyldt sin pligt til at eskortere nybyggerne sikkert tilbage til deres hjem og jord. Hæren skulle også bringe penge, fornødenheder og moralsk støtte til de forarmede hellige. Så i løbet af maj og juni 1834 rejste et kompagni på flere end 200 hellige frivillige anført af profeten Joseph Smith omtrent 1.450 km fra Kirtland i Ohio til Clay County i Missouri. Hyrum Smith og Lyman Wight rekrutterede også en mindre gruppe af frivillige fra Michigan-territoret, og de stødte til profetens gruppe i Missouri. Deltagerne i Zions hær talte også Brigham Young, Heber C. Kimball, Wilford Woodruff, Parley P. Pratt, Orson Hyde og mange andre letgenkendelige personer fra Kirkens historie.

Mit formål er ikke at beskrive detaljerne omkring denne krævende rejse eller fortælle om alle de åndeligt afgørende episoder, der fandt sted. Lad mig bare opsummere nogle få store begivenheder fra Zions hærs ekspedition:

- Guvernøren for Missouri, Daniel Dunklin, klarede ikke at skaffe den lovede militars-assistance til de mormonske nybyggere, så de kunne få deres jord tilbage.
- Forhandlinger mellem Kirkens ledere, embedsmænd fra Missouri og indbyggere i Jackson County for at undgå væbnet konflikt og løse stridigheder over ejendom brød sammen, uden at man nåede frem til en tilfredsstillende aftale.
- I sidste ende gav Herren Joseph Smith besked på at opløse Zions hær og indikerede, hvorfor Herrens hær ikke havde opnået, hvad de troede var målet (se L&P 105:6-13, 19).
- Herren rådede de hellige til at opbygge velvilje i området for at forberede sig på en tid, hvor Zion snarere kunne genoprejses ad juridisk vej og ikke med militære midler (se L&P 105:23-26, 38-41).

Zions hær blev delt i mindre grupper sidst i juni 1834, og de endelige afmønstringspapirer blev udstedt i de første dage i juli 1834. De fleste frivillige vendte tilbage til Ohio.

Hvad kan vi lære af Zions hær?

Fordi det ikke lykkedes de hellige at få deres jord i Jackson County tilbage, var der nogle, der betragtede Zions hær som et fejlagtigt og unyttigt forehavende. En bror i Kirtland – der ikke havde haft tro nok til at melde sig som frivillig i hæren – mødte Brigham Young, da han vendte hjem fra Missouri og spurgte: »Nå, hvad fik du så ud af denne nyttesløse rejse til Missouri med Joseph Smith?« Alt vi tog af sted for,« svarede Brigham Young prompte. »Jeg ville ikke bytte den erfaring, jeg har fået på denne ekspedition for alle rigdomme i Geauga County,« det amt, hvori Kirtland lå.¹

Jeg opfordrer jer til at tænke alvorligt over Brigham Youngs svar: »Alt vi tog af sted for.« Hvad er de hovedpunkter, vi kan indsamle om det forehavende, der ikke opfyldte det erklærede formål, men som ikke desto mindre gav disse tidlige hellige og tilbyder os livslange velsignelser?

Jeg tror, at der mindst er to overordnede lektier at uddrage af Brigham Youngs svar på det hånlige spørgsmål: (1) Lektien om at afprøve, sigte og forberede, og (2) lektien om at observere, lære af og følge brødrene. Jeg vil gerne fremhæve, at disse lektier er lige så vigtige, om ikke vigtigere, for os at lære og anvende i dag, som de var for mere end 180 år siden for de frivillige i Zions hær.




Lektien om at afprøve, sigte og forberede

De trofaste hellige, der marcherede med i Herrens hær, blev prøvet og afprøvet. Som Herren sagde: »Jeg har hørt deres bønner og vil antage deres offer; og jeg anser det for nødvendigt, at de skulle blive bragt hertil, for at deres tro kunne blive prøvet« (L&P 105:19).

På meget bogstavelig vis blev de fysiske og åndelige udfordringer for Zions hær en sigtning af hveden fra ukrudtet (se Matt 13:25, 29-30; L&P 101:65), en udskillelse af fårene fra bukkene (se Matt 25:32-33), en adskillelse af den åndeligt stærke fra den svage. Derfor mødte og besvarede enhver mand og kvinde, der lod sig indrullere til Herrens hær, det gennemførende spørgsmål: »Hvem er for Herrens sag?«²

Da Wilford Woodruff prøvede at bygge sin forretning op og forberedte sig på at slutte sig til Zions hær, advarede venner og naboer ham mod at tage ud på en så hasarderet rejse. De sagde: »Tag ikke af sted, gør du det, sætter du livet til.« Han svarede: »Selv om jeg vidste, at jeg ville få skudt en kugle i hjertet, når jeg tog det første skridt ind i Missouri, ville jeg tage af sted.«³ Wilford Woodruff vidste, at han ikke behøvede at frygte farlige konsekvenser, så længe han var trofast og lydig. Han stod helt klart på Herrens side.

Ja, »nu vil det vise sig«⁴ gjorde sig gældende for de trofaste mænd og kvinder i sommeren 1834. Men beslutningen om at marchere med profeten Joseph til Missouri var ikke nødvendigvis et en gang for alle-svar, et alt inklusive-svar eller et her og nu-svar på spørgsmålet »Hvem er for Herrens sag?« Det blev ofte og gentagne gange tid til at vise det for disse hellige gennem den mentale og fysiske udmattelse, de blodige vabler på deres fødder, den utilstrækkelige mad og det urene vand, utallige skuffelser, stridigheder og oprør i hæren og udefrakommende trusler fra ondskabsfulde fjender.



»Vi har mange, som føler, at de er gode mænd og kvinder, men de er nødt til at gøre gavn – som stærke patriarker, modige missionærer, tapre slægtsforskere og tempeltjenere.«

Tiden til at vise det kom på alle ugens dage og hver en time i form af oplevelser og prøvelser. Det var den store kombination af mange tilsyneladende små valg og handlinger hos disse hengivne hellige, der udgjorde det afgørende svar på spørgsmålet: »Hvem er for Herrens sag?«

Hvordan tjente den afprøvning og sigtning, der fandt sted blandt deltagerne i Zions hær, som forberedelse? Det er interessant, at otte af de brødre, der var kaldet til De Tolv Apostles Kvorum i 1835, såvel som alle halvferdsere, der var kaldet på samme tid, var veteraner fra Zions hær. Ved et møde, der fulgte efter kaldelsen af halvferdserne, sagde profeten Joseph Smith:

»Brødre, nogle af jer er vrede på mig, fordi I ikke kæmpede i Missouri, men lad mig sige jer dette, Gud ønskede ikke, at I kæmpede. Han kunne ikke organisere sit rige med tolv mænd til at åbne evangeliets dør for jordens nationer og med halvferds mænd under de tolv's ledelse, der fulgte i deres spor, medmindre han tog dem fra det korps af mænd, der havde tilbudt deres liv, og som havde ydet lige så store ofre, som Abraham gjorde.

Nu har Herren sine tolv og sine halvferds, og der vil

blive kaldet andre kvorummer med halvferdsere.«⁵

Ja, Zions hær var smelterens ild for alle de frivillige generelt og i særdeleshed for mange af de fremtidige ledere i Herrens kirke.

De erfaringer, de frivillige i Herrens hær gjorde sig, blev også en forberedelse til de større forestående migrationer af Kirkens medlemmer. Flere end 20 af deltagerne i Zions hær blev kaptajner og løjtnanter i to store folkevandringer – hvoraf den første blot lå fire år ude i fremtiden og omfattede, at 8.000 til 10.000 mennesker blev flyttet fra Missouri til Illinois⁶; og den anden, der lå 12 år ude i fremtiden, var det store træk vestpå, hvor i omegnen af 15.000 sidste dages hellige tog fra Illinois til Salt Lake og andre dale i Rocky Mountains. Som en forberedende træning var Zions hær af stor værdi for Kirken. I år 1834 var tiden inde til at vise det og forberede sig på 1838 og 1846.

Som individer og familie vil vi også blive afprøvet, sigtet og forberedt ligesom medlemmerne af Zions hær. Skrifterne og brødrenes lærdomme er fyldt med løfter om at tro på Herren Jesus Kristus, om at indgåelse, æren og ihukommelse af hellige pagter og lydighed mod Guds bud

vil styrke og forberede os til at møde, overkomme og lære af livets prøvelser og modgang.

Lederne i Kirken har tydeligt fremhævet nogle af de almene eller generelle prøvelser, vi kan forvente i vores tid og generation. Som præsident for De Tolv Apostles Kvorum opløftede præsident Ezra Taft Benson (1899-1994) i 1977 en advarende profetisk røst ved et møde for regionalrepræsentanter. Jeg citerer nu et længere stykke af præsident Bensons budskab og opfordrer jer til at være opmærksomme på hans betimelige råd:

»Enhver generation har sine prøvelser og sin chance for at rejse sig og vise sit værd. Vil I gerne vide mere om en af vores sværeste prøvelser? Hør disse advarende ord fra Brigham Young: »Min værste frygt om dette folk er, at de vil blive rige i dette land, glemme Gud og hans folk, blive lade og sparke sig selv ud af Kirken og lige rakt i helvede. Dette folk vil modstå overfald, røveri, fattigdom og al slags forfølgelse og være trofaste. Men min største frygt er, at de ikke kan modstå rigdom.«

Præsident Benson fortsætter: »Vores synes så at være den sværeste prøvelse af alle, for onderne ved den er mere subtile og smarte. Den synes mindre faretruende, og den er sværere at opdage. Selvom enhver test af retfærdighed udgør en kamp, så synes denne særlige prøvelse ikke at være nogen prøvelse overhovedet, intet problem og kan således være den mest lumske af alle prøvelser.

Ved I, hvad fred og fremgang kan gøre ved et folk – det kan lulle dem i søvn. Mormons Bog advarer os om, hvordan Satan i de sidste dage nøje vil føre os til helvede. Herren har sat nogle potentielt åndelige giganter på denne jord, som han har gemt i mere end 6.000 år for at hjælpe med at sikre riget triumf, og djævelen prøver at lulle dem i søvn. Modstanderen ved, at han sandsynligvis ikke vil få den store succes med at få dem til at begå mange store og ondartede synder. Så han luller dem i en dyb søvn ligesom Gulliver, så de strander på små undladessynder. Og hvad godt gør

en søvndrukken, neutraliseret, lunken gigant som leder?

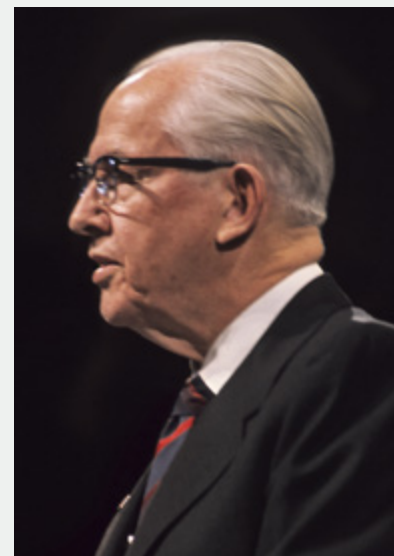
Vi har for mange potentielt åndelige giganter, som burde være mere ivrige efter at løfte deres hjem, riget og landet. Vi har mange, som føler, at de er gode mænd og kvinder, men de er nødt til at gøre gavn – som stærke patriarker, modige missionærer, tapre slægtsforskere og tempeltjenere, pligtopfyldende patrioter og hengivne kvorumsmedlemmer. Vi er kort sagt nødt til at ryste den åndelige søvn af os.⁷

Overvej, hvilken velstand, fremgang og bekvemmelighed der kan være prøvelser i vore dage i samme eller større grad som den forfølgelse og fysiske modgang, de hellige, der meldte sig til at marchere i Zions hær, udholdt. Som profeten Mormon beskrev det i den storladne opsummering om stolthedens onde cirkel i Helaman 12:

»Og således kan vi se, hvor falske og også hvor ustadige menneskenes børns hjerte er, ja, vi kan se, at Herren i sin mægtige, grænseløse godhed velsigner og giver fremgang til dem, der sætter deres lid til ham.

Ja, og vi kan se, at på selv samme tid, som han giver sit folk fremgang, ja, ved vækst på deres marker, i deres flokke og deres hjerde og i guld og i sølv og i alle slags kostbarheder af enhver art og type, ved at skåne deres liv og udfri dem af deres fjenders hænder, ved at blødgøre deres fjenders hjerte, så de ikke erklærer krige mod dem, ja, og ved kort sagt at gøre alt for sit folks velfærd og lykke, ja, da er det, at de forhærder hjertet og glemmer Herren deres Gud og tramper den Hellige under fode – ja, og dette på grund af deres medgang og deres overordentlig store velstand« (Hel 12:1-2).

Jeg opfordrer jer til at bemærke den sidste sætning i det sidste vers: »og dette på grund af deres medgang og deres overordentlig store velstand.«



Præsident Harold B. Lee (1899-1973) underviste på tilsvarende vis om den almene bekvemmelighedsprøvelse, vi står over for i dag: »Vi bliver prøvet, vi bliver afprøvet, vi går igennem nogle af de sværeste prøvelser i dag, og vi indser måske ikke alvoren af, hvad vi går igennem. I de dage var der myrderier, der var overfald, og der var fordrivelser. De blev drevet ud i ørkenen, de sultede, de var dårligt påklædt og de frøs. De kom her til det forjættede land. Vi er arvtagere til det, de gav os. Men hvordan forvalter vi det? I dag soler vi os i en luksus, som vi aldrig tidligere har set i verdens historie. Det kan se ud som om, at dette måske er den mest alvorlige prøvelse blandt prøvelser, vi nogensinde har set i Kirkens historie.«⁸

Disse lærdomme fra nutidige og fortidige profeter om prøvelser i de sidste dage maner til alvor og omtanke. Men de bør ikke gøre os mismodige, og vi bør ikke blive bange. For de, der har øjne til at se og ører til at høre, fører åndelige advarsler til mere årvågenhed. Vi lever i »en dag til at advare på« (L&P 63:58). Og fordi vi er blevet og vil blive advaret, må vi som apostlen Paulus formanede os til »vågne ... og altid være udholdende« (Ef 6:18). Når vi er vågne og forberedt, har vi sandelig ingen grund til at frygte (se L&P 38:30).

Hvem er for Herrens sag? Nu vil det vise sig, om vi har sind og hjerte til at acceptere og være modtagelige for disse inspirerede advarsler. Nu vil det vise sig, om vi er årvågne og forberedt til at bestå velstands- og stolthedsprøven i de sidste dage, prøvelsen der består i overflod og bekvemmelighed og af hårdhertethed og i at glemme Herren vor Gud. Nu vil det vise sig, om vi til alle tider vil være trofaste over for alt, der er blevet os betroet af vor himmelske Fader og hans elskede Søn – og om vi vil holde Guds bud og altid vandre retsindigt for ham (se Alma 53:20-21).

Lektien om at observere, lære af og følge brødrene

De stålsatte hellige i Herrens hær blev velsignet for at observere, lære af og følge brødrene. Og i dag kan vi nyde godt af det eksempel og den trofasthed, som disse hengivne medlemmer af Zions hær viste.

Som svar på et råd fra Parley P. Pratt rejste Wilford Woodruff til Kirtland i Ohio i april 1834 for at slutte sig til Zions hær. Broder Woodruffs beretning om det første møde, han havde med profeten Joseph Smith, rummer noget, vi alle kan lære noget af:

»Her mødte og talte jeg for første gang med vores elskede profet Joseph Smith, den mand Gud havde udvalgt til at frembringe sine åbenbaringer i disse sidste dage. Min første introduktion var ikke den slags, der indfriede forudfattede forestillinger i et sekterisk sind om, hvad en profet skulle være, eller hvordan han skulle fremstå. Det kunne nok have rystet troen hos nogle mænd. Jeg så ham og hans bror Hyrum stå og skyde med pistoler på en mark. Da de holdt op med at skyde, blev jeg præsenteret for bror Joseph, og han gav mig et hjerteligt håndtryk. Han inviterede mig til at bo hos sig, mens jeg var i Kirtland. Denne invitation tog jeg gladeligt imod, og jeg blev meget opløftet og velsignet under mit ophold hos ham.«⁹

Jeg finder det bemærkelsesværdigt, at bror Woodruff, som boede et stykke tid i profetens hjem og utvivlsomt har haft mulighed for at se ham i dagligdags gøremål, blev velsignet med evnen til at se bagom »forudfattede forestillinger i et sekterisk sind om, hvad en profet skulle være eller hvordan han skulle fremstå.« Sådanne fejlagtige forestillinger hindrer mange i dagens verden i at se, det gælder både indeni og uden for Herrens genoprettede kirke.

Som følge af mit kald til at tjene i De Tolv Apostles Kvorum i 2004 har jeg afgjort en særlig opfattelse af, hvad det betyder at observere, lære af og følge brødrene. Jeg ser dagligt de individuelle personligheder, de forskellige præferencer og ædle karaktertræk hos disse ledere i Kirken.



Det er vigtigt for os alle at huske, at vi både kan lære af brødrenes lærdomme og det eksempel, de viser.

Nogle mennesker finder menneskelige begrænsninger og mangler hos brødrene bekymrende og trossvækkende. For mig er disse svagheder trosfremmende. Herrens åbenbarede mønster for ledelse af Kirken tager højde for og mindsker betydningen af menneskelig skrøbelighed. Det virkelig mirakuløse for mig er at være vidne til, hvordan Herren udfører sin vilje gennem sine tjenere til trods for sine udvalgte ledes brister og mangler. Disse mænd har aldrig hævdet at være og er heller ikke fuldkomne, men de er dog helt sikkert kaldet af Gud.

Wilford Woodruff var præst, da han gik til Missouri med Herrens hær, og da han senere tjente som medlem af De Tolv Apostles Kvorum, erklærede han: »Vi fik en erfaring, vi aldrig kunne have fået på nogen anden måde. Vi havde det privilegium ... at rejse mange mil med [profeten] og se, hvordan Guds Ånd arbejdede med ham, og hvordan Jesu Kristi åbenbaringer kom til ham, og hvordan de blev opfyldt ... Var jeg ikke taget af sted med Zions hær, havde jeg ikke stået her i dag.«¹⁰


Den sidste søndag i april 1834 inviterede Joseph Smith et antal ledere fra Kirken til at tale til de frivillige fra Zions

hær, der var samlet i et skolehus. Da brødrene havde givet deres budskab, rejste profeten sig og indikerede, at han var blevet opløftet af talerne. Derefter profeterede han:

»For Herren vil jeg gerne sige jer, at I ikke kender mere til denne kirkes og dette riges skæbne end et spædbarn på sin mors skød. I fatter det ikke ... Det er kun en lille håndfuld præstedømmebærere, I ser her i aften, men denne kirke kommer til at opfylde Nord- og Sydamerika – den kommer til at opfylde hele verden.«¹¹

Mænd som Brigham Young, Heber C. Kimball, Orson Pratt og Wilford Woodruff lyttede til og lærte meget af profeten den aften – og år senere hjalp de med at opfylde hans profetiske udtalelse. Det var glørværdige muligheder, disse mænd havde for at observere, lære af og følge profeten.

Det er vigtigt for os alle at huske, at vi både kan lære af brødrenes lærdomme og det eksempel, de viser. Overvej nu i lyset af den majestætiske vision om Kirkens fremtidige vækst, som profeten formulerede, hvilken kraft der lå i Joseph Smiths personlige eksempel i udførelsen af dagligdagsrutiner og nødvendige opgaver. George A. Smith



»Hvem er for Herrens sag?« Nu er tiden inde til at høre og give agt på de levende apostles og profeters råd, som er kaldet af Gud.

beskrev profetens reaktion på de daglige udfordringer under marchen til Missouri i sin dagbog.

»Profeten Joseph Smith bar sin del af udmattelsen på hele rejsen. Udover at sørge for hæren og ledelsen af den gik han det meste af tiden, og han havde lige så mange blodige vabler og lige så trætte fødder som de andre. Men under hele turen lød der aldrig brok eller klage fra hans mund, selvom de fleste af mændene i hæren klagede til ham om ømme tæer, vabler, lange ture, sparsomme rationer, dårligt brød, dårlige majs-kager, harsk smør, stærk honning, maddiker i bacon og ost og så videre – ja gøede en hund af nogle af mændene, klagede de også over det til Joseph. Hvis de skulle have slået lejr ved dårligt vand, ville det nok have vakt oprør, men vi var Zions hær, og mange af os var bønneløse, tankeløse, skødesløse, hensynsløse, tåbelige eller djævelske, og alligevel vidste vi det ikke. Joseph måtte bære over med os og undervise os som børn.«¹²

Joseph var et godt eksempel på det, Alma belærer om: »For prædikeren var ikke bedre end tilhøreren, ej heller var læreren bedre end eleven ... og de arbejdede alle, enhver i forhold til sin styrke« (Alma 1:26).

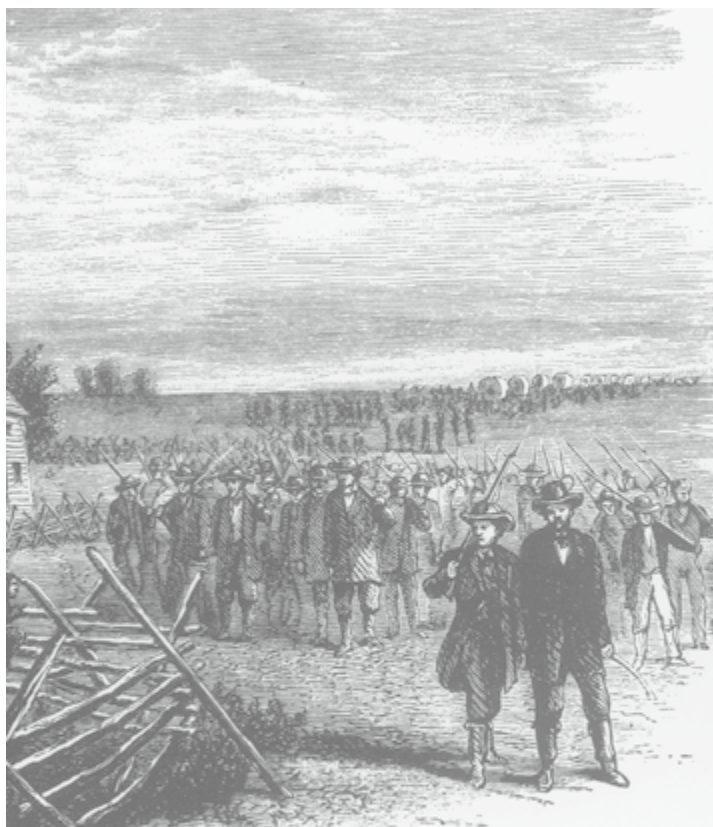
Siden jeg blev kaldet som generalautoritet, har jeg prøvet på at observere og lære af nogle af mine brødre, som har oplevet alderen tynde eller skånselsløse fysiske begrænsninger og konstant smerte. I kan og kommer aldrig til at vide, hvilken personlig og stille lidelse nogle af disse mænd gennemlever, samtidig med at de tjener offentligt af hele deres hjerte, sjæl, sind og styrke. Jeg har tjent med og iagttaget præsident Gordon B. Hinckley (1910-2008), præsident James E. Faust (1920-2007), ældste Joseph B. Wirthlin (1917-2008), præsident Boyd K. Packer (1924-2015), ældste L. Tom Perry (1922-2015), ældste Richard G. Scott (1928-2015) og andre apostelkolleger, hvilket har givet mig styrke til tydeligt og myndigt at sige, at de brødre, jeg tjener med, er krigere – ædle og store åndelige krigere – i ordets mest sande og beundringsværdige betydning. Deres tålmodighed, udholdenhed og mod gør dem i stand til at »trænge [sig] frem med standhaftighed i Kristus« (2 Ne 31:20) og det er et eksempel til efterlevelse.

Præsident Lee advarede også om en anden generel prøvelse, der griber om sig i denne generation: »Vi gennemgår også en anden prøvelse nu – en periode med det vi kan

kalde sofisteri. Det er en tid, hvor der er mange dygtige mennesker, der ikke er villige til at lytte til Herrens ydmyge profeter ... Det er en ret alvorlig prøve.¹³

Prøvelsen med sofisteri er en følgesvend til velstands- og bekvemmelighedsprøven. Det er så vigtigt for enhver af os at observere, lære af og følge brødrene.

»Hvem er for Herrens sag?« Nu er tiden inde til at høre og give agt på de levende apostles og profeters råd, de er kaldet af Gud i disse sidste dage til at føre tilsyn med og lede hans værk på jorden. Nu er tiden inde til at vise, at vi tror på, at Guds »ord ikke [skal] forgå, men de skal alle blive opfyldt, hvad enten det er ved [hans] egen røst eller ved [hans] tjeneres røst, det er det samme« (L&P 1:38). Nu er tiden inde. Nu vil det vise sig!



Vores egen Zions hær

På et vist punkt i vores liv vil vi hver især blive opfordret til at marchere med i vores Zions hær. Tidspunktet for invitationerne kan variere, og de forhindringer, vi vil møde på turen, vil heller ikke være ens. Men vores vedholdende og fortsatte svar på dette uundgåelige kald vil i sidste ende besvare spørgsmålet: »Hvem er for Herrens sag?«

Tiden er inde til at vise det i dag, i morgen og for evigt. Må vi altid huske de relevante lektier om at afprøve, sigte og forberede sig og at observere, lære af og følge brødrene. ■

Fra en tale i forbindelse med Education Week – »Hvem er for Herrens sag? Nu vil det vise sig« – der blev holdt på Brigham Young University-Idaho den 30. juli 2010.

NOTER

1. Brigham Young, i B.H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church*, 1:370-371.
2. »Hvem er for Herrens sag?«, *Salmer og sange*, nr. 173.
3. *The Discourses of Wilford Woodruff*, red. G. Homer Durham, 1946, s. 306.
4. »Hvem er for Herrens sag?«, *Salmer og sange*, nr. 173.
5. Joseph Smith, i Joseph Young sen., *History of the Organization of the Seventies*, 1878, s. 14; se også *History of the Church*, 2:182.
6. Se Alexander L. Baugh, »From High Hopes to Despair: The Missouri Period, 1831-1839«, *Ensign*, juli 2001, s. 44.
7. Ezra Taft Benson, »Our Obligation and Challenge«, seminar for regionalrepræsentanter, 30. sep. 1977, s. 2-3; ikke-udgivet manuskript.
8. Harold B. Lee, »Christmas address to Church employees«, 13. dec. 1973, s. 4-5; ikke-udgivet manuskript.
9. Wilford Woodruff, i Matthias F. Cowley, *Wilford Woodruff: History of His Life and Labors*, 1909, s. 39.
10. Wilford Woodruff, i *The Discourses of Wilford Woodruff*, s. 305.
11. Joseph Smith i *Kirkens præsidenters lærdomme: Wilford Woodruff*, 2004, s. 23-24; se også Joseph Smith, citeret af Wilford Woodruff, ved aprilkonferencen 1898, s. 57.
12. George A. Smith, »My Journal«, *Instructor*, maj 1946, s. 217.
13. Harold B. Lee, »Sweet Are the Uses of Adversity«, *Instructor*, juni 1965, s. 217.

Lær at lytte

DE FØRSTE RACEINTEGREREREDE GRENE I SYDAFRIKA

Matt McBride og James Goldberg

Kirkens historiske afdeling

Tårene pressede sig på i 56-årige Frans Lekqwatis øjne, da han sad over for Olev Taim, hans stavspræsident. Præsident Taim havde spurgt ham, hvad han mente om at oprette en gren af Kirken i Frans' hjemby Soweto i Sydafrika.

»Hvorfor græder du? Har jeg sagt noget forkert?«, spurgte præsident Taim.

»Nej,« svarede Frans. »Det er første gang i Sydafrika, at en hvid mand har spurgt om min mening, inden han traf en beslutning.«



*Ovenover: En strand, der udelukkende var forbeholdt hvide under den strenge apartheidtid i Sydafrika.
Til højre: En protest i 1952 i Johannesburg for frihed og lighed.*

Livet under apartheid

Det var i 1981. På det tidspunkt var sorte og hvide adskilt i henhold til et juridisk system, der var kendt som apartheid. Denne legale adskillelse og Kirkens restriktion om at ordinere sorte afrikanske mænd til præstedømmet



havde længe betyder, at Kirken ikke nød fremgang blandt sorte sydafrikanere. En ny dag gryede i 1978, da præsident Spencer W. Kimball modtog den åbenbaring, der fjernede restriktionen omkring præstedømmet, men udfordringerne ved raceadskillelse og en tradition for mistænksomhed mellem sorte og hvide var der stadig.

Den store majoritet af sorte sydafrikanere boede i townships, der som regel blev bygget i yderkanten af primært hvide byer som Johannesburg. Soweto, der er en forkortelse for South Western Townships, var den største. Hvide mennesker kom sjældent til disse townships, og sorte, der tog til byerne, blev sjældent behandlet som ligeværdige med de hvide.

Frans og hans familie var en del af en lille gruppe fra Soweto, der accepterede evangeliet i 1970'erne. Til at begynde med kom de i Johannesburg Menighed. Frans' søn, Jonas, kan huske, hvordan de stod op kl. 4 søn-

»Vi behøver ikke at være enige om det, der sker udenfor Kirken, men vi er enige om læren.«

dag morgen, så familien kunne nå et tidligt tog til Johannesburg og derefter gå den lange vej til kirkebygningen, inden møderne begyndte kl. 9. Familien var der altid i god tid – selvom det sommetider var svært for børnene at holde sig vågne under Primary!

Det kunne godt være en følelsesmæssig udfordring at være pioner med hensyn til raceintegration. Josiah



Sydafrikas første sorte hjælpeforeningspræsident, Julia Mavimbela, deltager i det første spadestik til en ny bygning til Soweto Gren i 1991. (Læs beretningen om hende i den følgende artikel).

FOTO GENGIVET MED TILLADELSE FRA KIRKEN HISTORISKE BIBLIOTEK.

Mohapi husker, at han overhørte en seksårig hvid dreng sige noget grimt om de sorte, han mødte i Kirken. »Helt ærligt blussede jeg noget op,« fortæller Josiah. Men så hørte han drengens mor sige: »Kirken er for alle.« Det beroligede Josiah lidt.

En gren i Soweto?

Præsident Taim var opmærksom på de fysiske og følelsesmæssige udfordringer, de sorte havde. Han overvejede at stifte en gren i Soweto for at gøre rejsen for dem lettere, men han ønskede heller ikke, at de ikke skulle føle sig velkomne i Johannesburg. Han besluttede sig for at interviewe nogle medlemmer fra Soweto som Frans for at lodde stemningen, inden han gik videre med det. De gav ham et klart svar: »Vi vil meget gerne bygge Kirken op i Soweto.«

Præsident Taim udpegede erfarne ledere, der kunne hjælpe de nyomvendte. Han interviewede flere end 200 medlemmer i Johannesburg og kaldte til sidst 40 til at

komme i den nye gren længe nok til at kunne hjælpe med at oplære de nye lokale ledere der.

Akkurat som de sorte medlemmer havde måttet rejse til en anden del af byen og en anden kultur for at

»Vi kan kun ændre vores opfattelse gennem erfaringer. Vi havde alle brug for de erfaringer, der gjorde, at vi ændrede os og synet på hinanden.«

komme i kirke i menigheden i Johannesburg, måtte de hvide medlemmer vænne sig til nye omgivelser og en anden kultur, da de tjente i Soweto. Det gik ikke altid gnidningsfrit. Maureen van Zyl, et hvidt medlem, der var blevet kaldet som primarypræsident, tænkte ikke over det, da den sydafrikanske nationalsang

blev valgt som åbningsssalme i Hjælpeforeningen en uge. Hun opdagede dog snart, at de sorte sydafrikanere betragtede nationalsangen som et symbol på apartheid og at mange sorte søstre var blevet stødt af det sangvalg.

Både sorte og hvide medlemmer kunne let blive skuffet over sådanne misforståelser, men de valgte at se det som en mulighed for at tale sammen og gøre tingene bedre. »Vi talte om alle mulige ting,« mindes Maureen. »Om hvad sorte kunne opfatte som stødende, og hvad de hvide kunne finde stødende. Hvordan de gjorde visse ting, og hvordan vi gjorde andre ting. Så det blev denne vidunderlige tid, hvor vi lærte af hinanden.«

Efterhånden som grenen i Soweto voksede sig stærkere og større, oprettede man grene i andre townships og brugte samme model. Khumbulani Mdletshe var en ung mand, der boede i KwaMashu townshippet nær Durban. Da han sluttede sig til Kirken i 1980, havde han sin mistro mod de hvide til fælles med de fleste andre sorte sydafrikanske mænd på det tidspunkt. Men hans oplevelser i en integreret gren ændrede hans syn på sagen.

Limen, der binder mennesker sammen

I 1982 blev Khumbulani og adskillige andre unge mænd i hans gren inviteret med til en konference for unge voksne. Hans grenspræsident, en hvid bror, der lød navnet John Manford, ønskede, at de unge mænd tog sig bedst ud, selvom det kun var nogle få af dem, der havde noget pænt tøj. Så han tømte sit klædeskab og delte sine jakkesæt ud til de unge mænd, der havde dem på til konferencen. Den følgende søndag havde præsident Manford det jakkesæt på, som han havde lånt ud til Khumbulani. »Jeg havde ikke forestillet mig, at en hvid person ville tage det samme tøj på, som jeg havde haft på, men der stod han,« fortæller Khumbulani. »Han hjalp mig til at begynde at se anderledes på hvide mennesker, end jeg nogensinde havde gjort.«

Nu er ældste Mdletshe områdehalvfjerdsere og siger:



Det sydafrikanske flag blev taget i brug i 1994 som et symbol på fællesskab efter apartheidtiden. Det sorte, gule og grønne repræsenterer ANC og det røde, hvide og blå repræsenterer Boerrepublikken.



»Vi havde alle brug for de erfaringer, der gjorde, at vi ændrede os og synet på hinanden.«

I 1994 blev apartheid afskaffet i Sydafrika. Selvom mange forsamlinger i dag stadig ligger i primært sorte eller hvide områder, så har den større frihedsgrad betydet, at flere områder er blandet. Som pionererne i de første grene i townshippene tilbeder og samarbejder medlemmer af forskellig baggrund om at opbygge Guds rige.

Den nuværende stavspræsident i Soweto, Thabo Lebethoa, beskriver evangeliet som den lim, der binder folk sammen i tider med splittelse. »Vi behøver ikke at være enige om det, der sker udenfor Kirken, hvad angår politik og andre ting,« siger han, »men vi er enige om læren.« Når man arbejder ud fra det fælles grundlag, kan folk lære af hinandens forskelligheder, når de nøje rådfører sig med og lytter til hinanden med åndelig følsomhed. »En af de vigtigste ting ved lederskab er at lytte til folk,« lyder rådet fra præsident Lebethoa. »Lyt, så du kan forstå. Lyt, så du kan føle. Lyt, så du kan modtage inspiration.«

Thoba Karl-Halla, datter af et af de første medlemmer af Soweto Gren Julia Mavimbela, er enig i, at det at lytte afhjælper, at den uundgåelige gnidning bliver til en smertelig splittelse. »Jeg ville lytte på en måde, der fik mig til at forstå frustrationerne hos et menneske, der sandsynligvis kunne se ud som en gerningsmand for mig,« siger hun.

Ældste Mdletshe tilskynder de hellige i Sydafrika i dag til at finde styrke i deres forskellighed, især ved rådsmøder. »Det er noget, Herren ville kunne lide,« siger han, »at folk fra alle kår sidder rundt om bordet og taler om tingene.« Han opfordrer lokale ledere i hele Kirken til at fortsætte med at oplære ledere fra forskellige kår, akkurat som en tidligere generation støttede ham. Når man prøver på at nå nye områder og nye grupper, finder man ikke en masse erfarne folk,« bemærker han. »Men man opbygger erfaringer i Kirken. Man opbygger erfaringer ved at drage folk ind i sagens kerne og få dem til at arbejde sammen.« ■

Citaterne stammer fra interviews, der blev foretaget af forfatterne i 2015.

Heling af det elskede land: Julia Mavimbelas tro

Matthew K. Heiss

Kirkens historiske afdeling

Julia Mavimbelas liv ændrede sig pludseligt i 1955, da hendes mand, John, blev dræbt i en bilulykke. Tekniske undersøgelser viste, at der var en anden person involveret, det var en hvid mand, der var svinget ind i Johns bane. Alligevel blev den mand helt frifundet. Derimod hævdede politiet, at de sorte var usle bilister, så ulykken var ene og alene Johns skyld.¹

Julia var 37 år og stod alene med fire børn og et femte på vej. Hun var blevet uretfærdigt behandlet på grund af racismen generelt og af politiet og retsvæsnet. Alligevel gav hun ikke efter for bitterhed, derimod brugte hun sit liv på at prøve at hele sig selv og hele sit elskede fædreland gennem kristuslignende tjeneste. Det var hendes fædrelandskærlighed, hendes tro på Gud og hendes opsathed på at leve efter de principper, hun troede på, der gjorde dette muligt.

Julia blev født i 1917 som det sidste af fem børn. Hendes far døde, da hun var fem år gammel. Julias mor stod alene med fem børn, og hun tog arbejde som vaskekone og hushjælp.

Julias mor var en troende kvinde, der underviste sine børn ud fra Bibelen. »Min mor havde lært mig



Julia mødte og giftede sig med John i 1946.

at sluge livets bitre pille, og hun ansporede mig til aldrig at se mig tilbage, men altid se fremad,« fortalte Julia. Julias mor forstod også vigtigheden af at få en uddannelse, så trods sine begrænsede midler gjorde hun alt, hun kunne, for at sikre sig, at hendes børn fik en formel uddannelse.

Julia fik mere uddannelse og arbejdede som lærer og skoleinspektør, indtil hun mødte og giftede sig med John Mavimbela i 1946. John havde en købmandsbutik og en slagterforretning. Julia opgav sin karriere og arbejdede der. Sammen opbyggede de et hjem og fik børn. Trods de begrænsninger der fulgte med apartheid, var livet godt. Men alt ændrede sig med Johns død.

På sin mands gravsten fik Julia indgraveret disse ord:

*I kærlig erindring om
John Phillip Corlie Mavimbela.
Fra hans hustru og slægtninge.
Men klumpen i halsen slipper
os aldrig.
Må hans sjæl hvile i fred.*

I Julias beskrivelse af fjerde linje siger hun: »Da vi skrev det, bestod klumpen i halsen af had og bitterhed – mod den mand, der havde forårsaget

ulykken, mod de politimænd der løj [og] mod den ret, der havde dømt min mand som ansvarlig for den ulykke, der kostede ham livet.«² En af hendes sværeste prøvelser var at overvinde den bitterhed og vrede.

Kort tid efter at Julias mand var død, sov hun uroligt, og hun drømte, at John kom til hende og overrakte hende et par overalls og sagde: »Kom så i gang med arbejdet.« Idet hun beskrev resultatet af denne drøm, sagde hun: »Jeg fandt en vej ud af og væk fra sorgerne i de år, og det var ved at involvere mig i samfundet omkring mig.«

Tyve år senere i midten af 1970'erne havde de sortes reaktion på apartheid vendt sig fra fredelige protester til voldelig opstand. Et af brændpunkterne for urolighederne var Soweto, hvor Julia boede. Hun fortalte: »Soweto var ikke til at kende igen – det var som om, vi boede på en slagmark.«

Julia frygtede, at det ville rippe op i hendes gamle sår af bitterhed: »Der var



Nedenfor: Under apartheidtiden anlagde Julia en skolehave for at lære børnene, at »alt ikke var tabt«.

Til højre: Julia i sin zulu-kjole og i tjeneste i templet i Johannesburg i Sydafrika.

gået mere end 20 år, siden John døde, men jeg kunne stadig mærke smerten.« I et forsøg på både at hele sig selv og folk omkring sig tænkte Julia: »Hvis jeg kan lære børn at elske at dyrke jorden, er alt måske ikke tabt.« Hun anlagde en fælles skolehave, som symboliserede håb for mennesker, der kun kendte til frygt og vrede.

Når hun arbejdede med børnene i skolehaven, underviste hun dem samtidigt og sagde: »Lad os grave bitterheden ned og så kærlighedens frø og se, hvilke frugter det kan give os ... Kærligheden kommer ikke, medmindre man tilgiver andre.«

Hun sagde: »Jeg vidste dybt i mit hjerte, at jeg gav slip på min egen bitterhed, efterhånden som jeg tilgav dem, der havde såret mig.« Den klump af bitterhed, der havde siddet og klemt efter Johns død, begyndte at løsne sig.

I 1981 blev Julia præsenteret for Kirken. Missionærene, der udførte samfundstjeneste i Soweto, fandt et mødested for drenge, der var meget forfaldent. I adskillige uger ryddede de op på stedet.³

En dag blev Julia bedt om at hjælpe til i den klub for drenge. Da hun kom derhen, blev hun overrasket over at se »to hvide drenge, der stod og gravede i den brune jord.« Missionærene spurgte om, de måtte komme hjem til hende og give hende et budskab. Tre dage senere dukkede ældsterne David McCombs og Joel Heaton op



i deres missionærtøj og med deres navneskilte.

Julia fortalte, at de to første lektioner »gik ind ad det ene øre og ud ad det andet«. Men ved deres tredje besøg spurgte missionærene ind til et billede, der hang på væggen, af Julia og John. Hun fortalte, at hendes mand var død, og missionærene følte sig tilskyndet til at fortælle hende om frelsesplanen og dåb for de døde. Hun fortalte: »Så begyndte jeg at lytte, sådan rigtigt med hjertet ... Da missionærene underviste mig om principperne om evige forhold, fik jeg følelsen af, at sådan skulle det være med mine forældre og min mand.« Julia blev døbt fem måneder senere.

En måned efter sin dåb talte Julia ved stavskonferencen. »Da jeg gik op på forhøjningen, tror jeg, de fleste blev chokeret,« fortalte hun. »Det var første gang, de så en sort tale ved konferencen – og for nogle var det nok første gang overhovedet, at de hørte en sort tale ved en forsamling.« Hun følte sig tilskyndet til at tale om sin mands død og de svære år, der fulgte i kølvandet af det. Hun beskrev bitterheden, og hvordan hun endelig havde fundet Kirken, der kunne lære hende virkelig at tilgive.

Hendes kamp med misforståelser og fordømmelse var endnu ikke over,

selv ikke efter apartheid blev afskaffet i 1994.

Ældste Dale G. Renlund fra De Tolvs Apostles Kvorum fortalte i sin tale ved aprilkonferencen 2015, »Sidste dages hellige bliver ved med at prøve«, om en hændelse, Julia og hendes datter Thoba havde, hvor de »blev behandlet mindre venligt af nogle hvide medlemmer.« Thoba beklagede sig over behandlingen. Men det, der let kunne være blevet en undskyldning for at forlade Kirken, blev i stedet en dyrebart lektie. Julia sagde: »Åh, Thoba, Kirken er som et stort hospital, og vi er alle syge på hver vores måde. Vi kommer til kirke for at blive hjulpet.«⁴

Julia opdagede, at det var muligt at blive helet gennem Jesu Kristi evangelium, og den heling var ikke blot mulig for hende, men for hele nationen. Hendes tjeneste i templet i Johannesburg i Sydafrika lærte hende, at i templet »er der ingen spor af afrikaner. Der er ingen engelskmænd. Der er ingen situ eller zulu. Man mærker følelsen af enhed.«

Julia Mavimbela døde den 16. juli 2000. ■

NOTER

1. Medmindre andet er anført, kommer citaterne fra Laura Harper, »Mother of Soweto: Julia Mavimbela, Apartheid Peace-Maker and Latter-day Saint«, ikke-udgivet manuskript, Kirkens historiske bibliotek, Salt Lake City.
2. I Harpers tekst har man brugte ordet *lamp* [lampe] i stedet for *lump* [klump]. Men Thoba har bekræftet, at ordet på gravstenen var *lump*.
3. Fra David Lawrence McCombs, interview med forfatteren, 25. aug. 2015.
4. Dale G. Renlund, »Sidste dages hellige bliver ved med at prøve«, *Liahona*, maj 2015, s. 57.



Desideria Yáñez:

EN PIONER BLANDT KVINDER

Clinton D. Christensen

Kirkens historiske afdeling

Da en drøm havde ført hende til det gengivne evangelium, blev denne sidste dages hellige fra Mexico en trofast pioner i Kirken.

En nat først på året i 1880 lå Desideria Yáñez og sov i et komfortabelt hus ved de kaktusbevoksede bjerge i Nopala i Mexico. I sin drøm så hun en pamflet med titlen *Voz de Amonestación* (*En advarsels røst*) der kom til at ændre hendes liv og bistå hende åndeligt. Da hun vågnede, vidste hun, at de mænd, der udgav pamfletten, var i Mexico City.¹ Hun indså også, at det var fysisk umuligt for hende at tage de 120 km til byen, men hun var opsat på at følge tilskyndelsen fra drømmen og finde en løsning.

En families tro

Desideria fortalte sin søn José om drømmen. Han troede hende og rejste til Mexico City på hendes vegne. Han begyndte lidt nervøst at tale med folk og mødte til sidst et medlem af Kirken, Plotino Rhodakanaty, der fulgte ham til Hotel San Carlos.²

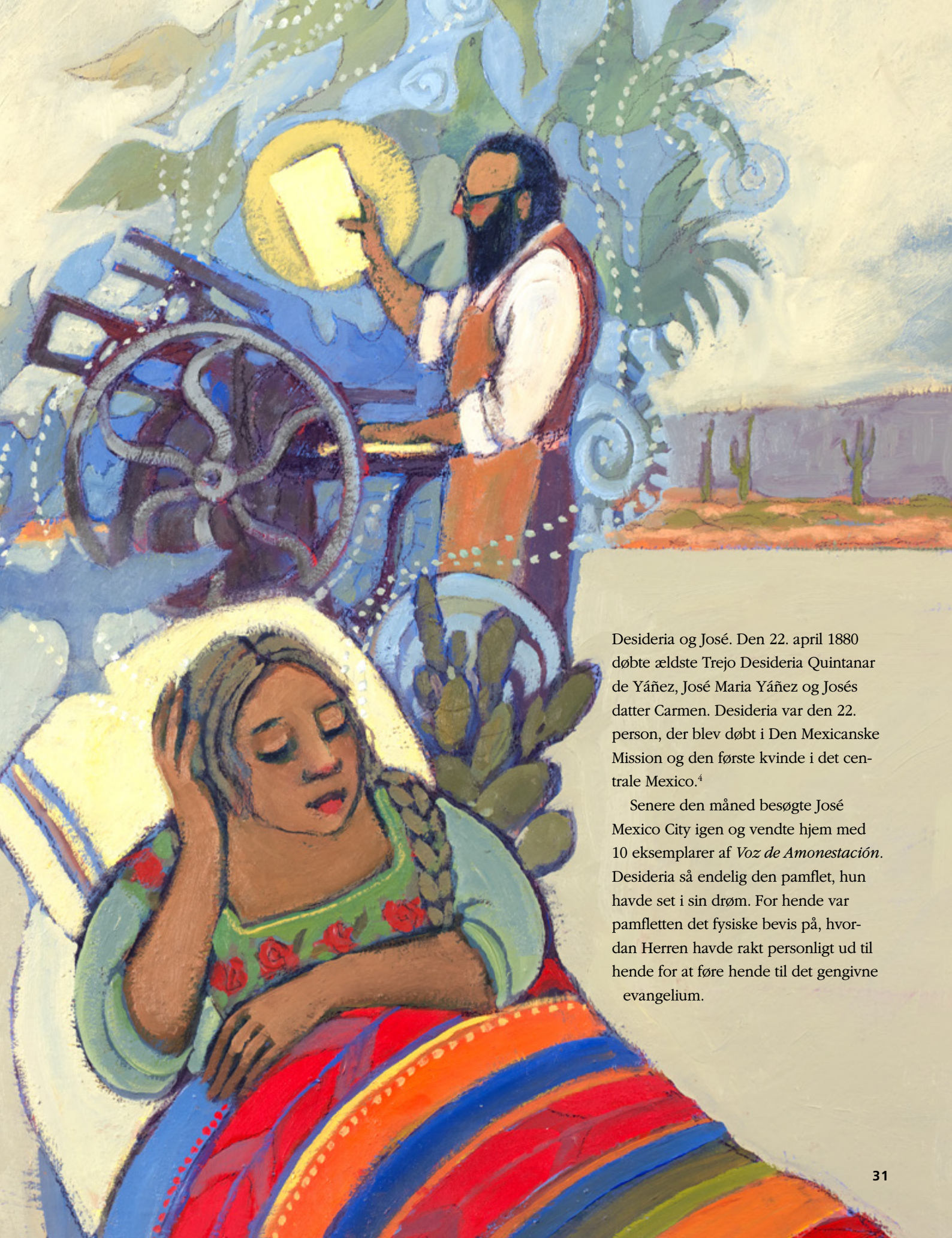
På hotellet fandt José ældste James Z. Stewart, der sad og læste korrektur på

trykkerens opsætning af Parley P. Pratts *Voz de Amonestación*, den selvsamme pamflet, som Desideria havde set i sin drøm. Efter José havde talt med ældste Stewart om Desiderias drøm, gav missionæren José nogle af Kirkens pjecer, eftersom *Voz de Amonestación* endnu ikke var klar, og ældste Stewart noterede den interessante samtale i sin dagbog.³

Mange støvede mil senere blev José gift med sin mor. Da Desideria hørte, at pamfletten virkelig fandtes, vidste hun, at drømmen var sand. Hun fordybede sig i de pjecer, som José havde taget med hjem til hende, og den grundlæggende lære, de indeholdt, rørte hendes sjæl. Hun ville gerne døbes.

Fundet af en missionær

Eftersom ældste Stewart stadig var optaget af at færdiggøre *Voz de Amonestación*, blev ældste Melitón Trejo, en missionær fra Spanien, sendt til Nopala for at finde



Desideria og José. Den 22. april 1880 døbte ældste Trejo Desideria Quintanar de Yáñez, José María Yáñez og Josés datter Carmen. Desideria var den 22. person, der blev døbt i Den Mexicanske Mission og den første kvinde i det centrale Mexico.⁴

Senere den måned besøgte José Mexico City igen og vendte hjem med 10 eksemplarer af *Voz de Amonestación*. Desideria så endelig den pamflet, hun havde set i sin drøm. For hende var pamfletten det fysiske bevis på, hvordan Herren havde rakt personligt ud til hende for at føre hende til det gengivne evangelium.

Den første Mormons Bog på spansk

Da Desideria blev 72, blev hendes helbred værre. I 1886 var hun bundet til sit lille hjem i San Lorenzo nær Nopala. En gyselig aften brød nogle tyve ind i hendes hjem, hvor de slog hende og forsvandt med \$3,000.⁵ Desideria overlevede. I stedet for at fortvivle ventede Desideria i tro på Herrens hjælp. Hun havde allerede gennem sin drøm lært, at Herren var opmærksom på, hvordan hun havde det.

I oktober 1886 kom en apostel og to missionspræsidenter på uanmeldt besøg i området. José Yáñez fortalte dem om sin mors genvordigheder. Brødrene tog hurtigt hjem til Desideria. Desideria blev glad for at møde ældste Erastus Snow fra De Tolv Apostles Kvorum og for, at han lagde hænderne på hendes hoved og gav hende en præstedømmevelsignelse.

Mens brødrene var på besøg, kunne den nye missionspræsident, Horace Cummings, overraske Desideria med vigtige nyheder. Han fortalte hende, at den første oversættelse af hele Mormons Bog til spansk næsten var færdig i Salt Lake City. Desideria bad hurtigt om et eksemplar af den nye bog med skriften.

En måned senere vendte præsident Cummings tilbage til Desiderias hjem med et eksemplar. Han skrev om oplevelsen: »Besøgte den ældre søster Yáñez, som er invalid, og gav hende en uindbundet udgave af Mormons Bog, som jeg havde bestilt fra Utah. Det var den første spanske udgave, der nåede Mexico ... Hun virkede meget tilfreds med den.«⁶ Det viste sig at blive det sidste missionærbesøg hos Desideria, inden hun gik bort.

Isoleret, men ikke glemt

I 1889, blot 10 år efter at evangeliet var kommet til det centrale Mexico, følte Kirkens ledere sig tilskyndet til at anvende Kirkens begrænsede midler til at grundlægge kolonier i det nordlige Mexico. De medlemmer, der boede nær Mexico City omkring 1.600 km fra kolonierne, følte sig som får uden en hyrde, da missionærerne tog nordpå. Selvom Desideria stadig var omgivet af sin familie, vidste hun, at de blev nødt til at praktisere evangeliet i isolation. Det betød, at hun aldrig igen kunne nyde godt af Hjælpeforeningen eller modtage tempelvelsignelserne, mens hun var i live.



Men hun vidste, at Herren kendte hende. Gennem sine tjenere havde Herren givet sin vilje til kende om at hjælpe den enkelte i flokken. Desideria kunne på grund af sin drøm, præstedømmevelsignelsen og Mormons Bog med absolut vished vidne om, at Gud brød sig om hendes åndelige og timelige behov. Denne viden gjorde ikke, at hun ikke mødte prøvelser og udfordringer i livet, men den gav hende tillid til, at Herren altid ville lette hendes byrder.

En varig arv

I 1903 vendte missionærerne tilbage til det sydlige Mexico for første gang siden 1886. De mødtes med José, som kunne fortælle, at Desideria havde holdt ud til enden, og han fortalte om den arv af tro, hun havde efterladt, og at både hans kone og mor »var døde i fuld tro på mormonismen«, og han nærrede »håb om at dø i mormonismen.«⁷

Da Desideria gennem sin drøm havde taget imod evangeliet, blev hun en pioner i Kirken i Latinamerika. Det frø af tro, der blev plantet på grund af en drøm i 1880, gik ikke til spille, det spirede hurtigt op, da Desideria indgik sin

dåbspagt og udholdt sine prøvelser i tro. Det kunne have været let for Desideria at sygne åndeligt hen, da hun og hendes familie måtte efterleve evangeliet isoleret fra resten af Kirken, men hun holdt ud. Hun vidste, at Gud havde øje på og vågede over hendes lille del af verden.

Selvom hun var bundet til sit hjem, blev hun et eksempel på tro, flid, lydighed og styrke ikke alene for sin familie, men også for enhver af os, når vi stræber efter pionerånden. ■

NOTER

1. Se Alonzo L. Taylor Mission Papers, 10. juli 1903, og Mexican Mission Manuscript History and Historical Reports, 7. juli 1903, Kirkens historiske bibliotek, Salt Lake City.
2. Se Taylor Mission Papers, 10. juli 1903, og James Z. Stewart Papers, 17. feb. 1880, Kirkens historiske bibliotek.
3. Se Stewart Papers, 17. feb. 1880.
4. Se Moses Thatcher, dagbog 20. nov. 1879, og Stewart Papers, 26. apr. og 20. juni 1880, Kirkens historiske bibliotek. Desideria var den første kvinde, der blev døbt, efter Den Mexicanske Mission åbnede i 1879 i Mexico City. Men en kort mission i den nordlige by Hermosillo i 1877 resulterede i dåb af fem personer i en nærliggende landsby, deriblandt Maria La Cruz Paros, den først kendte kvindelige mexicaner, der blev omvendt. Officielle mexicanske optegnelser, som blev ført af Moses Thatcher, anfører Desideria Yáñez som den første kvinde, der blev omvendt, selvom hun i virkeligheden var den anden. Se også Louis Garff Reminiscences, udateret, Kirkens historiske bibliotek.
5. Se Horace H. Cummings Papers, 24. okt. 1886, Kirkens historiske bibliotek.
6. Cummings Papers, 29. nov. 1886.
7. Taylor Mission Papers, 10. juli 1903.





Opdragelse af vores søn

i et PARTNERSKAB
MED GUD

Kami Crookston

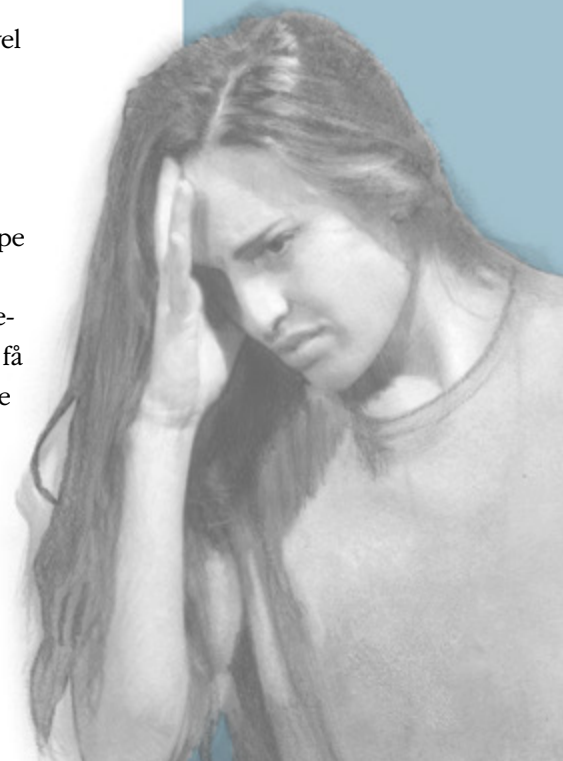
Jeg havde et billede af, at det at være forælder var at have velopdragne børn, der altid var smukt klædt og aldrig blev snavsede. Jeg indså hurtigt, at det billede var en ønskedrøm. Jeg har efterhånden accepteret mit rodede hus og snotnæser, fordi jeg ved, at det følger med de mest forbløffende velsignelser, jeg kan få. Men jeg havde aldrig forestillet mig, hvilken kamp det ville blive at opdrage mine børn, især min søn Brad.

Brad ankom lige så uskyldig til denne verden som noget andet barn, men der gik ikke lang tid, før vi indså, at han var anderledes. Han kunne ikke komme i børnehave, uden min mand eller jeg var med ham, for han var for aggressiv. Da han blev ældre og legede med andre børn, krævede han konstant opsyn. Da vi søgte hjælp, fik vi at vide, at vi bare var nødt til at være mere konsekvente over for ham. Vi gjorde alt, vi kunne komme i tanke om, vi søgte på nettet, vi læste bøger om børneopdragelse og spurgte læger og familiemedlemmer. Da Brad begyndte i skole, blev han endelig diagnosticeret med opmærksomhedsforstyrrelse og hyperaktivitet, eller ADHD, såvel som mange andre problemer.

For første gang nærrede vi et vist håb. Nu hvor vi havde en diagnose, kunne vi lægge en behandlingsplan. Vi havde et håb om, at Brad ville reagere godt på den medicin, der havde hjulpet andre. Desværre blev Brads adfærd værre med medicin, end den var uden, så han måtte stoppe med den. Jeg kunne mærke, at det sidste håb svandt for mig.

Da Brad var seks år, stod jeg ansigt til ansigt med et af hans mange raserianfald. Jeg havde bare lyst til at give op. Jeg gik op på mit værelse for at få et øjeblik alene, og tårerne løb ned ad kinderne på mig. Jeg bad om styrke til at kunne klare den nært forestående rutine med at få ham i seng.

Da jeg lærte at bruge de åndelige ressourcer, der var til rådighed for mig, blev jeg overvældet af ideer til, hvordan jeg kunne hjælpe min søn og imødegå mine egne prøvelser bedre.



Min mand og jeg havde søgt og fundet mange ressourcer til at hjælpe os, men vi havde glemt den vigtigste: Bøn.



Hvordan skulle jeg kunne blive ved med at holde til dette dag efter dag? Jeg følte, at jeg havde nået grænsen for, hvad jeg kunne holde til. Forstod vor himmelske Fader, hvor svært det var? Hvis han virkelig elskede mig, ville han fjerne denne byrde fra mig og give min søn et normalt liv, tænkte jeg. Jeg var fyldt med sådanne tanker og følelser samtidig med, at den prøvelse, jeg stod i, kun syntes at blive værre.

Prøvelsens sande natur

Jeg troede, at jeg vidste, hvad prøvelser gik ud på. Vi skulle gå igennem dem ligesom en lerpotte i en brændingsovn. Vi skulle ud og ind af ilden, og så blev livet normalt, indtil vi skulle ind til den næste omgang varme og temperering. Men jeg havde stået med denne prøvelse i årevis, og den gik ikke over. Jeg følte presset tyngde, og følelsen af hjælpeløshed tvang mig i knæ.

Da vidste jeg, at stedet, jeg var nødt til at søge for trøst og forståelse, var templet. Gennem inspiration indså jeg, at vi ikke selv vælger, hvilke prøvelser vi får i livet, eller hvor lang tid de varer. Det, vi kan kontrollere, er måden vi tænker og handler på, når prøvelserne kommer.

Jeg indså, at årsagen til, at jeg havde haft ondt af mig selv, var, at jeg havde tilladt mig at blive fyldt med selvmedlidenhed. Det første, jeg besluttede mig for, var at bremse enhver negativ tanke, der pressede sig på, det være sig »det her er uretfærdigt«, »hvorfor kan Brad ikke bare være normal« eller den værste skurk »jeg er sådan en dårlig mor.« Jeg arbejdede hårdt på at

stoppe den negative stemme i mit hoved, og jeg så, at min stemme blev mere tålmodig og kærlig, når jeg talte med og til alle mine børn.

Jeg prøvede også at tænke positivt. Jeg begyndte at sige »du klarer det godt« til mig selv og give mig selv komplimenter som »du hævdede ikke stemmen, og du råbte ikke. Sådan!«

Stol på Gud

Efter en særlig hård dag bad jeg min mand om en velsignelse. Under velsignelsen blev jeg mindet om, at jeg er Guds datter, og han er opmærksom på mig og mine behov, og at min søn også er Guds søn. Brad var Guds søn først, og min mand og jeg er i partnerskab med Gud omkring Brad. Jeg indså, at jeg ikke havde brugt alle de redskaber, jeg havde til rådighed igennem det partnerskab. Min mand og jeg havde søgt og fundet mange ressourcer til at hjælpe os, men vi havde glemt den vigtigste: Bøn.

Jeg begyndte hver dag at bede om, hvordan jeg kunne hjælpe Brad. Når han gik helt i baglås, bad jeg en hurtig bøn for at få inspiration. Når jeg stolede på, at Gud ville støtte og inspirere mig om min søn, fik jeg et glimt af, hvordan jeg kunne være, og hvad jeg kunne gøre for ham. Jeg stræbte efter at følge Almas ord: »Det er min fryd, at jeg måske kan blive et redskab i Guds hænder« (Alma 29:9).

Det bevirkede straks forandringer. Jeg fik mange ideer til, hvordan jeg kunne hjælpe Brad. Jeg brugte familieaften som et redskab og bad om ideer til, hvad jeg skulle undervise om. Jeg læste også skrifterne mere målrettet og fik øje på de gode opdragelsesråd, de indeholder. Jeg kunne mærke, at håb og trøst fyldte mig.

Når jeg fortsatte med at omsætte tanken om, at min mand og jeg var i partnerskab med Gud om at opdrage vores børn i praksis og brugte de redskaber, han har givet os, begyndte jeg at stole mere og mere på Gud. Jeg indså, at der var en grænse for, hvad jeg vidste om opdragelse, men en kærlig alvidende himmelsk Fader, der elskede min søn højere end jeg, kunne hjælpe mig til at blive en bedre og stærkere mor. Og selvom jeg stadig kommer til kort ind imellem, så ved jeg, hvor der er hjælp at hente. Jeg forstår nu, at visse prøvelser ikke har en tidsgrænse, men jeg har blikket rettet mod evigheden, og at Gud vil hjælpe mig.

Find glæde i de små stunder

Når tingene bliver svære, har jeg lært at finde glæde i de små stunder – de gaver – vi får. Når min søn ikke kan lade være med at kysse mig, bliver jeg taknemlig. Når jeg så min søn sidde alene i bussen, var det en velsignelse at huske på skriftstedet: »Jeg vil drage foran jeres ansigt. Jeg vil være ved jeres højre hånd og ved jeres venstre, og min Ånd skal være i jeres hjerte og mine engle rundt omkring jer til at styrke jer« (L&P 84:88). Jeg vidste, at Brad ikke var alene og aldrig vil være det.

Vi er en evig familie og med hjælp fra mennesker, der elsker os, og vor himmelske Fader, der våger over os, kan jeg påskønne de små gaver, jeg får dagligt, og føle den glæde og lykke, det er meningen, vi skal opleve. Og med disse små velsignelser og Herrens hjælp kan jeg blive den, det er meningen, jeg skal være, uanset hvor lang tid det tager. ■

Forfatteren bor i Utah i USA.



Da Murilo blev døbt som 16-årig, var hele hans familie imod det. Da han modtog en missionskaldelse, smed hans forældre hans kirketøj ud og forhindrede ham i at tjene på en mission. Han hjalp med tiden sin familie til at tilslutte sig Kirken, men han følte sig stadig uværdig, fordi han ikke tjente på en mission.

CODY BELL, FOTOGRAF

Murilo Vicente Leite Ribeiro

Goiânia i Brasilien

Det var svært for mig at være en ung mand og ikke være på mission. Jeg følte mig ringere end mine venner, der allerede var taget af sted på mission, og jeg følte mig alene i Kirken. Nogle troede, at jeg ikke var taget af sted, fordi jeg ikke var værdig. Men jeg gjorde mit bedste for at forblive fast i troen.

Nogle år senere mødte jeg ældste Jairo Mazzagardi fra De Halvfjerds, da han kom for at reorganisere vores stav. Han spurgte mig om min mission.

»Jeg var ikke på mission,« sagde jeg og begyndte at græde.

»Bror Murilo,« sagde han, »se dig ikke tilbage, kig fremad. Den, som ser tilbage, går baglæns, og den, der kigger fremad, går fremad. Du er ren.«

Det føltes som om, at en kæmpe vægt blev løftet fra mine skuldre.

Han sagde, at jeg skulle komme tilbage sammen med min hustru, og han kaldte mig som stavspræsident.

Læs mere om Murilo i *Liahona* online på lds.org/go/71738.







Jeg begyndte at køre en jeepney og arbejdede som sælger for at skaffe til vores basale behov.

TOMHÆNDET, MEN FULD AF TRO

Da jeg havde tjent i Cagayan de Oro-missionen i Filippinerne var jeg fast besluttet på, at jeg ville følge profetens og apostlenes råd om at blive gift i templet. De fleste af min familie og venner, der ikke var medlemmer af Kirken, og selv nogle medlemmer sagde, at jeg først burde færdiggøre en uddannelse på universitetet eller få et job, inden jeg tænkte på at blive gift. Jeg havde ingen af delene, da jeg blev forlovet.

Jeg var nervøs, men jeg kunne huske en historie om præsident Gordon B. Hinckley (1910-2008), da han modtog sit missionskald til at tjene i England. Han forberedte sig til at tage af sted midt i en stor økonomisk krise, og han var tynget af bekymringer. Lige inden han tog af sted, gav hans far ham et kort med få skrevne ord: »Frygt ikke, tro blot« (Mark 5:36). Jeg huskede også,

hvad min biskop havde sagt: »Hav tro. Gud vil sørge for dig.« Disse ord gav mig mod og styrke til at fortsætte.

Selvom jeg ikke ejede noget, giftede jeg mig med min skønne forlovede i templet i Manila i Filippinerne. Kort tid efter begyndte jeg at arbejde for et firma, der krævede, at jeg arbejdede om søndagen. Jeg ville gerne holde sabbatsdagen hellig, så jeg havde ikke det job længe. Der var mange, der ikke forstod, hvorfor jeg kvittede det job, men jeg trængte mig fremad og blev ved med at gentage ordene: »Hav tro. Gud vil sørge for dig« for mig selv.

Jeg begyndte at køre en jeepney og arbejdede som sælger for at skaffe til vores basale behov og vores første barn. Min hustru bemærkede, at jeg blev udmattet af at prøve at forsørge vores familie. Hun sagde, at jeg var nødt til at begynde i skole igen, men jeg tænkte, at det ville blive

hårdt – at arbejde, tjene i Kirken og være studerende.

Jeg havde ret, det *var* hårdt. Men vi gjorde vores bedste for at holde buddene. Vores midler var små, men med hjælp fra Kirkens selvsupplerende uddannelsesfond var jeg i stand til at færdiggøre min uddannelse, inden vores andet barn blev født. Jeg fandt et job som high school-lærer og senere blev jeg koordinator for seminar og institut.

Det at følge profetens og andre kirkelederes råd hjalp mig til at indse, at ægteskab giver os store muligheder for at vokse åndeligt og for at modnes. Jeg er blevet velsignet på grund af mit ægteskab og evangeliet.

Vi behøver ikke at frygte, selv under de sværeste prøvelser. Vi skal blot gøre vores bedste og huske disse ord: »Hav tro. Gud vil sørge for dig.« ■

Richard O. Espinosa er fra Tarlac City i Filippinerne

TRØSTET EFTER EN SPONTAN ABORT

A tten uger inde i min fjerde graviditet vågnede jeg op og opdagede, at jeg blødte. Jeg blev nervøs, da blødningen ikke stoppede, så jeg besluttede at tage på skadestuen.

Under den lange tur til hospitalet håbede og bad jeg for, at alt var i orden. Det var nok ikke værre, end at lægen ville ordinere nogle dage i sengen.

Da jeg kom ind på hospitalet, tog personalet adskillige prøver. De kunne ikke høre barnets hjerteslag. Diagnosen var »føtal død«. Lægen kunne ikke gøre mere på det tidspunkt, så hun udskrev mig fra hospitalet.

Jeg tog hjem træt og bange. Jeg

kunne ikke falde i søvn den nat. Da jeg stod ud af sengen næste morgen, følte jeg mig tilskyndet til at tage en tidlig session i templet.

Henimod slutningen af sessionen fik jeg øje på min vielsesring og min forlovelsesring. De havde tilhørt min oldemor, som jeg var opkaldt efter. Hun gik bort, da jeg var fem år, og jeg havde næsten lige læst hendes livshistorie. Jeg kom i tanke om, at hun havde haft mange spontane aborter, da hun var i tyverne.

Hele morgenen havde jeg kæmpet med tårerne, sorgen og frygten, men i det øjeblik skyllede en bølge af fred ind over mig. Jeg følte mig trøstet.

Oldemor havde været igennem lignende prøvelser i sit liv, og Frelseren havde hjulpet hende. Jeg følte en bekræftelse på, at han også ville hjælpe mig.

»Han vil påtage sig deres skrøbeligheder, så hans hjerte kan fyldes med barmhertighed efter kødet, så han ifølge kødet kan vide, hvorledes han kan hjælpe sit folk i forhold til deres skrøbeligheder« (Alma 7:12).

Jeg er dybt taknemlig for den fred, der kommer, når man er i templet, og for den arv, trofaste forfædre har efterladt, og mest af alt for vor Frelser Jesu Kristi sonoffer. ■

Emily Miller er fra Texas i USA

Min vielsesring og min forlovelsesring havde tilhørt min oldemor. Jeg kom i tanke om, at hun havde haft mange spontane aborter.

GIV ET LIFT OG FORTÆL OM EVANGELIET

Turen igennem det engelske landskab var stille og fredelig, da jeg kørte til kirke en søndag morgen. Et sted på vejen så jeg en ældre dame, der stod ved siden af vejen. Jeg skulle hurtigt beslutte mig for, om jeg skulle stoppe og spørge om, hun havde brug for et lift.

Jeg følte, at jeg skulle stoppe. Hun fortalte, at hun hed Mary, og at hun lige var kommet hen på det sted. Jeg indså, at var hun eller jeg kommet et par sekunder senere, havde vi misset hinanden. Det var perfekt timing!

Hun sagde, hvor hun skulle hen, og det var tæt på kirken. Jeg fortalte, at jeg var på vej i kirke og spurgte, om hun havde hørt om Kirken. Hun sagde, at hun troede på Frelseren,

men hun kendte ikke rigtig noget til de sidste dages hellige. På vejen fortalte jeg hende om evangeliet.

Da jeg satte Mary af, tilbød jeg at køre hende tilbage, når kirken var forbi. Det tog hun imod, og vi aftalte at mødes ved kirkebygningen. Da jeg kom ind i kirken, fandt jeg missionærerne og bad om et eksemplar af Mormons Bog til min nye ven. Da hun senere kom hen til kirkebygningen, var medlemmerne venlige og bar deres vidnesbyrd for hende.

På turen tilbage fortalte jeg Mary, at hun kunne lære mere om Jesus Kristus ved at læse Mormons Bog. Jeg fortalte også, hvor hun kunne finde beretningen om Frelserens besøg hos nefitterne. Selvom hendes møde med sidste dages

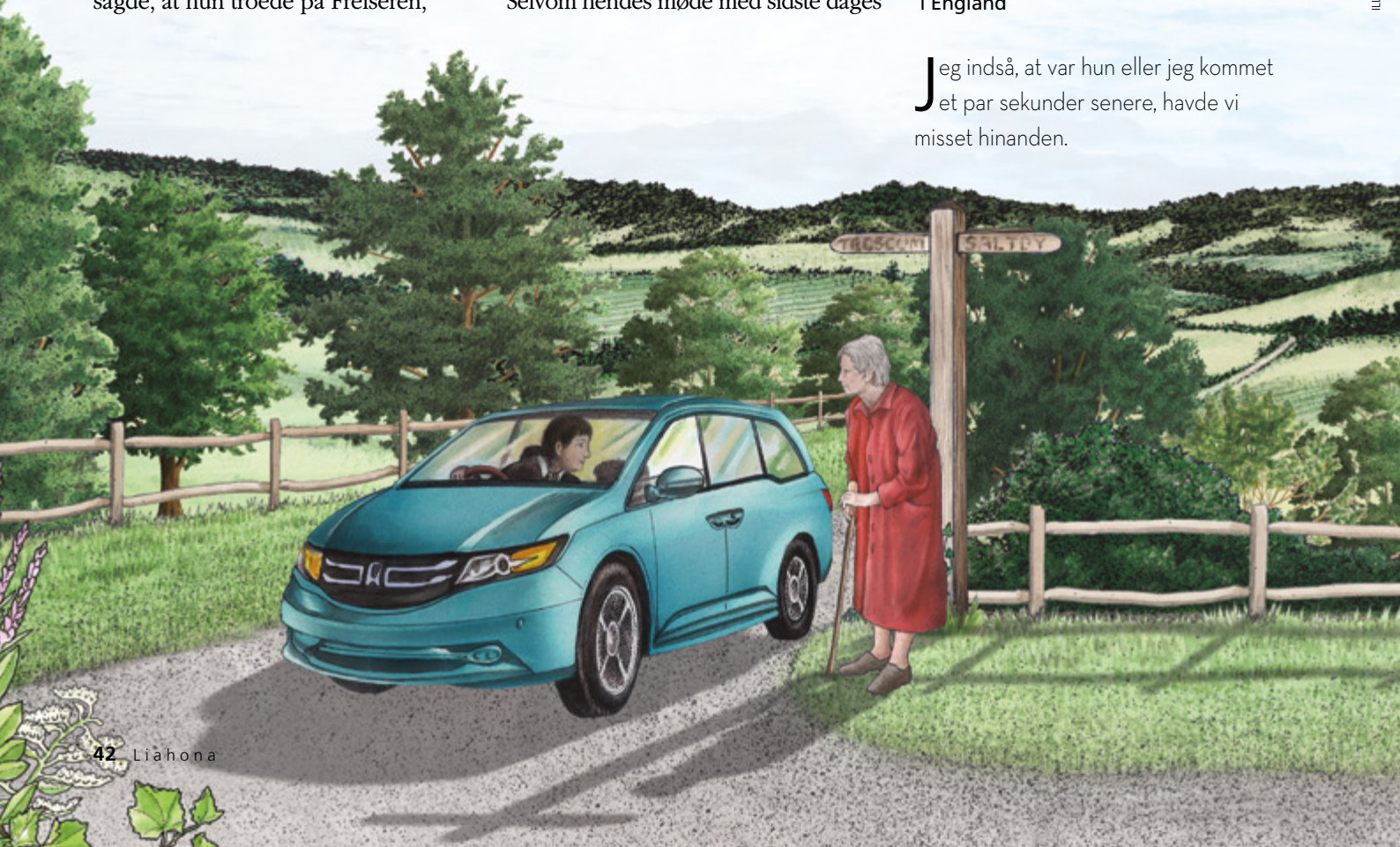
hellige havde været kort, så vidste jeg, at hun havde følt noget. Jeg satte Mary af, hvor jeg først havde set hende. Jeg forventede ikke at se hende igen.

Da jeg kørte hjem fra arbejde næste dag, måtte jeg tage en omvej, som førte mig ad en vej, jeg normalt aldrig kører på. Til min store overraskelse så jeg Mary igen! Da hun fik øje på mig, smilede hun. Jeg var glad for at kunne tilbyde hende et lift igen.

Jeg har ikke set Mary siden, men jeg husker denne oplevelse, og jeg er taknemlig for, at Herren gav mig mulighed for at fortælle om evangeliet. Jeg ved, at Herren velsigner os med perfekt timing. ■

Michael Curran er fra Gloucester i England

Jeg indså, at var hun eller jeg kommet et par sekunder senere, havde vi misset hinanden.



ENGLE OPLYSTE MIT HJEM

En søndag morgen blev jeg spurgt, om hjemmelærerne måtte besøge mig. Jeg var lige blevet skilt, og det var svært at vænne mig til en ny tilværelse som enlig mor med to små børn. Jeg sagde, at det ville være dejligt med et besøg. På det tidspunkt var jeg bitter over min situation, og jeg følte mig alene i kampen.

I den følgende uge besøgte to gode brødre mit hjem. Under deres besøg stillede de de sædvanlige spørgsmål og gav et kort evangelisk budskab til min familie.

Så spurgte disse gode brødre: »Søster Nereida, hvad kan vi gøre for at hjælpe dig?»

Uden at tænke meget over det fortalte jeg, at lyset over trappen til

første sal var gået ud. Jeg havde nogle nye elpærer, men jeg var ikke høj nok til at skifte dem, og jeg turde ikke bruge stigen på trappen. Jeg fortalte dem også, at jeg ikke havde noget lys i baghaven.

De rejste sig straks. En af dem gik ud til sin bil og hentede en værktøjskasse. Han var næsten 190 høj, så han gik op ad trappen og skiftede uden besvær elpærerne. Imens var hans makker gået om i baghaven, hvor han så, at der var byttet om på ledningerne. Det ordnede de på ingen tid.

Hvor er jeg dog taknemlig for mine hjemmelærere, som igennem årene med deres enkle venlige handlinger, deres kærlighed

og pligtopfyldenhed har lært mig så mange skønne ting. Mine hjemmelærere var sande engle, som ikke alene oplyste vores hjem, men de bragte også fred, håb og evangelisk tryghed, som oplyser enhver form for mørke. ■

Nereida Santafe fra Gran Caracas i Venezuela



DET ENESTE, DER REDDEDE MIG

Shuho Takayama fortæller til
Ana-Lisa Clark Mullen

Golf er en populær sport i Japan, så jeg begyndte at spille det, da jeg var 14, så jeg kunne være mere sammen med min far. Det var sjovt til at begynde med, og senere begyndte jeg at træne selv og spillede på skolens hold. Jeg blev venner med de andre på holdet og træneren, som opmuntrede mig til at forfølge min drøm om at blive professionel golfspiller.

Jeg arbejdede hårdt ikke alene med sporten, men også med mine studier, og jeg bestod som en af de bedste i klassen.

Da jeg begyndte på universitetet, havde jeg et godt forhold til min træner og de andre på holdet. De var bedre, end jeg var, så jeg lagde mig i selen for at følge med dem. Nogle på holdet bemærkede, at mit fornavn var lidt specielt. Jeg fortalte dem, at min mormor var koreaner, og hun havde givet mig det, og på koreansk betød det »smukke bjerg«. Fra det tidspunkt kunne jeg mærke, at deres holdning

**Et uventet
venskab ændrede
mit liv fra
mørke til lys.**

til mig ændrede sig, den blev farvet af arvefejden mellem nogle mennesker i Japan og Korea.

De begyndte at kalde mig »koreanungen«, og de sagde, at jeg skadede universitetets gode navn og ry. I stedet for at lade mig øve golf med dem satte de mig til at gøre rent på toiletterne.

Det blev rigtigt stressende at være i nærheden af holdet. Da jeg var væk hjemmefra, følte jeg mig meget alene. Jeg prøvede på at holde fast i min drøm og komme tilbage i kridt huset hos min træner og holdkammerater igen, men efter to år

kunne jeg ikke holde til deres barske behandling af mig mere, så jeg vendte hjem.

Det var en svær tid for mig. Stressen kom både til udtryk psykisk og fysisk. Min selvværdsfølelse var blevet banket i bund i to år. Min drøm om at blive professionel golfspiller var forbi. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle med mit liv. Og jeg var vred. Jeg var vred på alle: træneren, mine holdkammerater og mine forældre. Jeg var så vred, at mine

tanker skræmte mig. Jeg havde ingen venner, og jeg følte mig ude af stand til at stole på eller omgås andre mennesker. I seks måneder forlod jeg kun mit hjem for at tage i træningscenteret.

I denne mørke tid i mit liv blev jeg venner med Justin Christy, som jeg mødte i træningscenteret. Da jeg så ham første gang, troede jeg, at han var en udenlandsk udvekslingsstuderende. Jeg var tilbageholdende med at tale til ham, indtil jeg så, at han talte med nogle i centret og jeg blev overrasket over, at han talte japansk. Jeg følte mig stadig ikke i stand til at



stole på folk, men han foreslog, at vi trænede sammen. Der var noget anderledes ved ham, som jeg ikke kunne sætte ord på dengang. Jeg var rolig i hans selskab. Jeg begyndte at se frem til at skulle træne med ham. Jeg havde fundet en, jeg kunne stole på som ven.

Efter vi havde trænet sammen i flere måneder, inviterede Justin mig med til en gruppemiddag, som han deltog i regelmæssigt. Jeg var tøvende, men efter adskillige invitationer besluttede jeg at tage med til det, der viste sig at være middag for unge voksne hjemme hos Richard og Corina Clark. De hilste varmt på mig, da jeg kom til deres hjem, bror Clark på japansk og søster Clark på engelsk. Jeg forstod ikke, hvad hun sagde, men jeg prøvede at svare hende. Selvom der var flere mennesker, der ikke talte japansk, så elskede gruppen at lave sjov, og de var varme og venlige mennesker. Der blev grinet meget.

Jeg begyndte at gå med til andre aktiviteter for unge voksne og havde aldrig prøvet at have det så sjovt med andre mennesker før. Jeg tænkte over, hvad det var med disse mennesker, der gjorde dem så rare og venlige.

Det var deromkring det tidspunkt, at Justin spurgte, hvad jeg ville med mit liv. Jeg opdagede overraskende, at mine mål havde ændret sig. Jeg fortalte ham, at jeg gerne ville lære at tale engelsk, og jeg ville gerne være ven

Jeg besluttede, at jeg ville hjælpe med at redde mennesker i samme situation, som jeg var i.

med alle, ligesom han var. Han fortalte om den gratis engelskundervisning i Kirken. Jeg tog til engelskundervisning og mødte missionærerne. Selvom jeg aldrig havde tænkt på Gud, følte jeg, at jeg skulle lytte til missionærerne. De underviste mig om det grundlæggende i evangeliet og ringede til mig næsten hver dag. De blev mine gode venner, hvilket gjorde mig rigtig glad, fordi jeg stadig ikke havde ret mange venner.

Jeg begyndte at møde mange medlemmer af Kirken, som tog missionærlektionerne med mig, og de blev mine gode venner. De lærte mig om evangeliet, og de var gode eksempler for mig. Justin talte med mig om Mormons Bog og fortalte mig historier fra den, så jeg selv fik lyst til at læse den. En anden ven, Shingo, som er meget detaljeorienteret, talte med mig om læresætningerne på en måde, der gjorde det let at forstå. Han bar altid

sit vidnesbyrd, når vi afsluttede vores samtaler.

Jeg havde fundet noget, jeg troede på, og et sted, hvor jeg følte, at jeg hørte hjemme. Efter jeg var blevet døbt og bekræftet, begyndte jeg at tænke over at tjene som missionær, men jeg var bekymret over at afsætte to år til det. Jeg talte med en masse mennesker om at tage på mission, især de af mine venner, der havde været på mission. Jeg tænkte meget over det, og jeg indså, at evangeliet var det eneste, der havde reddet mig.

Jeg ved, at Gud har givet mig alt, mine drømme, håb, venner og især kærlighed. Evangeliet har ført mig ud af mørket og ind i lyset. ■

Forfatteren bor i Tokyo i Japan.



VÆR ET EKSEMPEL

»Vi kom alle til jorden udstyret med Kristi lys. Når vi følger Frelserens eksempel og lever, som han

levede, og som han belærte om, vil det lys brænde i os og lyse vejen op for andre.

Jeg er sikker på, at der i vores omgivelser er mennesker, vi kan påvirke, som er ensomme, som er syge, og som føler sig nedtrykt. Vi har mulighed for at hjælpe dem og at opløfte deres ånd.«

Se præsident Thomas S. Monson, »Vær et eksempel og et lys«, *Liahona*, nov. 2015, s. 86.



Sådan delte jeg evangeliet med Shuho

Justin Christy

Da jeg mødte Shuho i træningscenteret, sagde han, at han gerne ville lære engelsk og deltage i et udvekslingsprogram i golf. Jeg fortalte ham om engelskundervisningen i kirken, men der gik flere uger, inden han kunne deltage. I mellemtiden talte vi sammen om evangeliske emner, om Mormons Bog og livet generelt, mens vi trænede.

Venskabet og medlemmernes gode eksempel fangede hans opmærksomhed, og det hjalp ham med at lære om evangeliet. Det er Ånden, der fører til omvendelse, vi leverer blot budskabet og støtter folk i deres egne valg.

Jeg plejede at synes, det var stressende at skulle fortælle andre om evangeliet. Men jeg har opdaget, at hvis vi bare åbner munden i det rette øjeblik, får vi mulighed for at missionere. Vi behøver ikke at gøre andet end at invitere folk med til aktiviteter eller et møde i kirken. Er vi åbne, vil der altid vise sig en mulighed for at dele evangeliet. ■

Hovedrollen

**Annie McCormick
Bonner**

At spille teater var min store passion. Som ung voksen havde jeg kastet mig over scenekunsten med skuespil og sang. Jeg var blevet begavet med talent, og jeg håbede på at få en professionel karriere. Jeg fik de mest udfordrende roller, jeg kunne få, og jeg havde altid opført mig professionelt for at vinde mine kollegers respekt.

Jeg var helt oppe og ringe, da den mest indflydelsesrige instruktør i vores område fortalte, at han holdt audition til en operette, og han syntes, at jeg skulle aflægge prøve. Den skulle opføres på det mest prestigefyldte sted i området, og det virkede til, at instruktøren allerede havde mig i tankerne til hovedrollen.

Vi kunne ikke få manuskriptet til gennemlæsning, inden der var audition, men operetten var baseret på en roman af en filosof fra

det 17. århundrede, som jeg havde læst. Jeg satte mig også ind i musikken, som var ualmindeligt smuk og udfordrende.

Det gik godt til min audition, og jeg fik snart at vide, at jeg havde fået hovedrollen. Jeg anså den rolle for at være en kæmpe mulighed.

Jeg svævede på en sky af begejstring – lige indtil manuskriptet kom. Da jeg læste det, forsvandt min glæde hurtigt. Selvom romanen og musikken var meget værdig, var manuskriptet respektløst og indeholdt vovede og upassende scener. Jeg vidste, at jeg ikke skulle være en del af denne opsætning. Det var en forfærdelig skuffelse.

Pludselig stod jeg i et dilemma. Etiketten i teaterverdenen er, at en skuespiller ikke hopper fra en rolle efter at have takket ja til den, fordi der ikke er tid i produktionsskemaet til en ny besætning. Det blev anset for at være meget uprofessionelt at hoppe fra. Jeg var bange for, at teatret ville miste tilliden til mig, at jeg stødte instruktøren,

Jeg havde lige fået den største rolle i mit liv. Jeg var spændt – lige til manuskriptet kom.

og at jeg mistede muligheden for at optræde nogen steder i det hele taget.

Jeg var selvfølgelig fristet til at finde en undskyldning for at være med alligevel! En stemme i mit hoved sagde: »Du kan ikke hoppe fra nu. Så slemt er manuskriptet heller ikke. Det gode i stykket opvejer det dårlige.« Men Helligånden blev – ganske bestemt, tålmodigt og urokkeligt ved med at fortælle mig, at jeg var nødt til at droppe den operette.

Jeg vidste, hvad jeg måtte gøre. Rystende tog jeg telefonen og ringede til instruktøren.

»Hej,« sagde jeg, da han svarede.

»Det er Annie.«

»Annie! Jeg glæder mig sådan til forestillingen. Har du fået manuskriptet?«

»Ja, jeg har, og jeg ... jeg ...«

Jeg brast i tårer. Tal lige om at være professionel!

På en eller anden måde fik jeg snøftende fortalt instruktøren, hvorfor jeg ikke kunne være med i stykket. Og så ventede jeg ellers på at høre, at verden styrtede sammen.

Den kære mand grinede. Han respekterede mit valg. Til at begynde med prøvede han at overtale mig til at blive, men han holdt inde. Han sagde, at jeg stadig ville være hans muse, selvom jeg ikke ville være med i hans operette. Og så bad han mig ganske enkelt om at give ham manuskriptet med det samme, så han kunne give det til en anden. Jeg lagde på bestyrtet over min gråd, men også taknemlig for instruktørens medfølelse og forstående respons.

Jeg tørrede mine øjne, greb fat i manuskriptet og hoppede ind i min bil. Da motoren startede, gik radioen også i gang. Den var indstillet på en lokal station, der spillede klassisk musik, og til min overraskelse spillede de ouverturen til selvsamme operette. Jeg havde aldrig hørt den i radioen før.

Jeg følte, at vor himmelske Fader spillede denne musik for mig. Han ønskede, at jeg skulle forstå, at han elskede mig, og bifaldt mit valg. Musikken flød ud i bølger som Guds inderlige barmhjertighed. Jeg kunne mærke hans kærlighed i den.

Jeg begyndte på skuespillerskolen derefter. Mere end en gang har jeg stået i en lignende situation. Der har været tider, hvor det har været nødvendigt at gå ud af samarbejdsprojekter på grund af upassende indhold. Disse situationer har aldrig været lette eller behagelige, men jeg har været i stand til at håndtere dem mere elegant og uden tårer. Min tidligere erfaring har måske tjent som forberedelse til disse senere situationer. Måske hjalp den mig til en bedre forståelse af, hvem er jeg, og hvad jeg helst vil være.

William Shakespeare skrev:

*Hele verden er en scene,
hvor mænd og kvinder spiller
deres roller:*

*De har deres sortie og deres entré;
og mennesket spiller i sin tid
mange roller.¹*

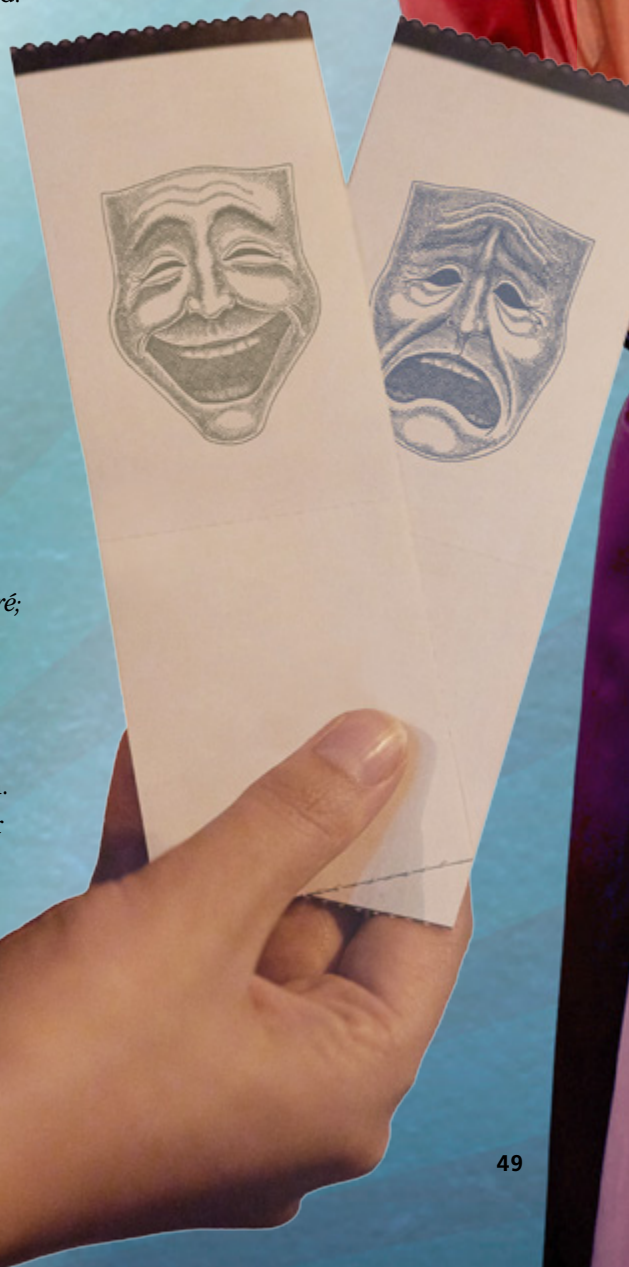
Jeg har lært, at der er en rolle, der er vigtigere end nogen anden. Det er at være en sand efterfølger af Jesus Kristus. Menneskers bifald kan være spændende og tilfredsstillende, men det er

Guds bifald, der virkelig tæller. Vores største præstationer ligger i, at vi lærer at følge Mesteren. ■

*Forfatteren bor i
Washington i USA.*

NOTE

1. William Shakespeare, *Som man behager*, 2. akt, 7. scene.



STÆRK

hele ugen





Disse unge fortæller om, hvordan de bliver styrket, når de tager nadveren og husker deres pagter hele ugen.

Det er søndag aften. Det vil sige, at det er mandag i morgen – tilbage til lektierne, jobbet, fodboldtræning, klavertimer og så videre. Der er virkelig mange gøremål i denne uge! Men I kan klare det. I kan overkomme den lange liste over gøremål denne uge.

Vil I vide hvordan?

I har den åndelige styrke på jeres side. Hver søndag kan I tage nadveren og forny de pagter, I har indgået. Når I gør det, bliver I lovet, at dersom I påtager jer Jesu Kristi navn, erindrer ham og holder hans befalinger, vil I *altid* have hans Ånd hos jer (se L&P 20:77, 79). Det betyder, at I kan føle jer åndeligt styrket, uanset hvad der sker i ugens løb.

Vi bad nogle unge om at dele deres erfaringer med nadveren, og hvordan det har styrket dem, når de har husket deres pagter hele ugen. Se engang, hvad de fortæller. I har måske oplevet noget lignende!

BAGGRUND OG OVENOVER: FOTOGRAFIER FRA GETTY IMAGES



Det altid at huske Frelseren giver mig mod, når jeg står i svære situationer. Da jeg var halvvejs igennem mit sidste år på high school, flyttede min familie tilbage til USA, men jeg blev i Australien for at gøre skolen færdig. Efter jeg havde besøgt dem i en skoleferie, fløj jeg tilbage til Australien, og jeg følte mig utrolig ensom. Men så kom jeg pludselig i tanke om, at jeg ikke var alene, det var jeg aldrig, og det vil jeg aldrig være, for Frelserens Ånd vil altid være med mig, når jeg stræber efter at følge ham. Det var den største trøst, jeg kunne modtage i det øjeblik.

Shannon S. er 19 år og fra Sydney i Australien



Når jeg hører nadverbønnerne, minder jeg mig selv om, at holder jeg min del af min dåbspagt kan Ånden blive hos mig. Min uge bliver meget lettere, når jeg holder mig nær til Ånden. Mange elever på min skole bruger for eksempel et grimt sprog og taler upassende. Når jeg husker mine pagter, hjælper det mig til at ignorere, hvad jeg hører, og jeg kan endda påvirke nogle af mine kammerater til at holde op med at tale på den måde.

Jacob B. er 14 år og fra Colorado i USA



For mig betyder det at påtage mig Jesu Kristi navn at huske, at hans Ånd altid kan være hos os, og at vi må vælge, hvad der er det rette at gøre. Engang til en fødselsdagsfest drak mine venner, og de tilbød mig noget alkohol. Jeg sagde nej. Så kom en af mine venner fra Kirken og fortalte dem, at vi ikke drak alkohol på grund af vores tro. Det at huske Frelseren gør altid, at jeg kan have Ånden nær og holde de dårlige ting væk fra mig.

Miguel C. er 16 år og fra Paraná i Brasilien



I skolen var der en pige med et handicap. De fleste brugte det som en undskyldning for at gøre nar af hende. Min ven og jeg var de eneste, der prøvede at hjælpe hende. Nogle dage virkede det som, at hele klassen rottede sig sammen mod hende. Det var svært at vide, hvordan man skulle tackle det. Jeg havde bare lyst til at gå væk, men jeg valgte at huske på, at hun var et af Guds børn, og prøve at tænke på, hvordan Jesus ville behandle hende. Jeg følte Helligåndens beroligende virkning. Jeg huskede, at jeg kunne gøre en forskel. Det hjalp mig meget at følge Frelserens eksempel, og jeg vidste, at alt ville ordne sig.

I min dåbspagt blev jeg lovet, at jeg altid ville have Helligånden med mig, hvis jeg handlede, som Frelseren ville have gjort. Jeg er taknemlig for at have følt Helligånden trøste og styrke mig.

Alexis L. er 13 år og fra Kansas i USA

Under nadveren plejede jeg at tænke over ting, jeg gerne ville gøre i ugens løb, i skolen eller sammen med mine venner. Men gennem søndagsskolelektionerne og vores profeters budskaber begyndte jeg at forstå meningen med nadveren. Nu tænker jeg på Jesu Kristi sonoffer, at han gav sit liv for os, betalte for vores synder og led alt. Det giver mig hver dag motivationen til at sige, at jeg kan stræbe efter at blive som ham og udvise den samme kærlighed, som han viste andre. Jeg kan fortælle andre om evangeliet. Jeg kan gøre noget for at være mere værdig til at tage i templet og tage nadveren.

Alessandra B. er 17 år og fra Santiago i Chile



Det giver mig en følelse af pligt til at følge Kristus, når jeg ved, at jeg har indgået pagt om at påtage mig hans navn, men det er ikke altid let. En gang til en gruppeaktivitet så jeg en dreng, der ikke havde nogen at snakke med. Jeg følte, at jeg skulle gå over og tale med ham. Til at begynde med ville jeg ikke. Jeg er ikke så god til at få nye venner. Men jeg huskede, hvad Kristus ville gøre, så jeg fandt styrken til at få en ny ven. Mens jeg talte med ham, kunne jeg mærke Ånden tilskynde mig til at stille spørgsmål og lave sjov.

Evan A. er 16 år og fra Utah i USA



Når jeg tager nadveren, får jeg en følelse af fred og tanker, der overbeviser mig om, at jeg kan klare, hvad livet end byder mig. Sidste juni havde jeg det svært. En af mine bedste venner var flyttet væk, jeg kæmpede med en depression, og jeg led af en urealistisk kropsofattelse. En søndag tog jeg nadveren og en følelse af fred skyllede ind over mig. Jeg følte mig virkelig glad.

Olivia T. er 14 år og fra Virginia i USA



Nadveren er ugens åndelige boost. Den minder mig om de pagter, jeg har indgået med min Fader i himlen, og den vejleder mig i ugens løb. Den får mig til at tænke på Jesu Kristi offer for os, og den forbereder mig åndeligt på den kommende uge.

En gang var jeg stresset og frustreret, men jeg tog nadveren og læste nadversalmen, og jeg blev fyldt med Ånden. Jeg glemte alt om min stress og rettede min opmærksomhed mod Frelseren.

Brett B. er 17 år og fra Colorado i USA





**Ældste
Dallin H. Oaks**
De Tolv Apostles
Kvorum

SÅDAN OPNÅR MAN ET VIDNESBYRD

Det første skridt til at få nogen form for kundskab er at have et oprigtigt **ønske om at vide**. I tilfældet med åndelig kundskab er det næste skridt at **bede Gud i oprigtig bøn**. Vi læser i ny åbenbaring: »Hvis du beder derom, skal du modtage åbenbaring på åbenbaring, kundskab på kundskab, så du kan lære hemmelighederne og de fredsskabende sandheder at kende – det, som bringer glæde, det, som bringer evigt liv« (L&P 42:61).

Dette skrev Alma om det, han gjorde: »Se, jeg har fastet og bedt i mange dage, for at jeg selv kunne vide dette. Og se, jeg ved selv, at det er sandt, for Gud Herren har tilkendegivet det for mig ved sin hellige Ånd« (Alma 5:46).

Når vi ønsker og søger, bør vi huske, at det at få et vidnesbyrd ikke er en passiv ting, men en proces, hvori det forventes, at vi *gør* noget. Jesus sagde: »Den, der vil gøre hans

vilje, skal erkende, om min lære er fra Gud, eller om jeg taler af mig selv« (Joh 7:17).

En anden måde at søge et vidnesbyrd på kan virke overraskende, når man sammenligner det med metoderne for, hvordan man ellers opnår viden. **Vi får eller styrker et vidnesbyrd ved at bære det**. Nogle har tilmed antydnet, at nogle vidnesbyrd er lettere at få, når man står på fødderne og bærer dem, end når man ligger på knæ og beder om dem.

Et personligt vidnesbyrd er grundlæggende for vores tro. Derfor er de ting, vi må gøre for at få, styrke og fastholde et vidnesbyrd afgørende for vores åndelige liv. Derudover er vi nødt til at **deltage i nadveren hver uge** (se L&P 59:9) for at gøre os værdige til det dyrebare løfte om altid at have hans Ånd hos os (se L&P 20:77). Det er selvfølgelig Ånden, der er kilden til vores vidnesbyrd. ■

Fra en tale ved aprilkonferencen 2008.



HVORDAN HAR I ANVENDT DETTE?

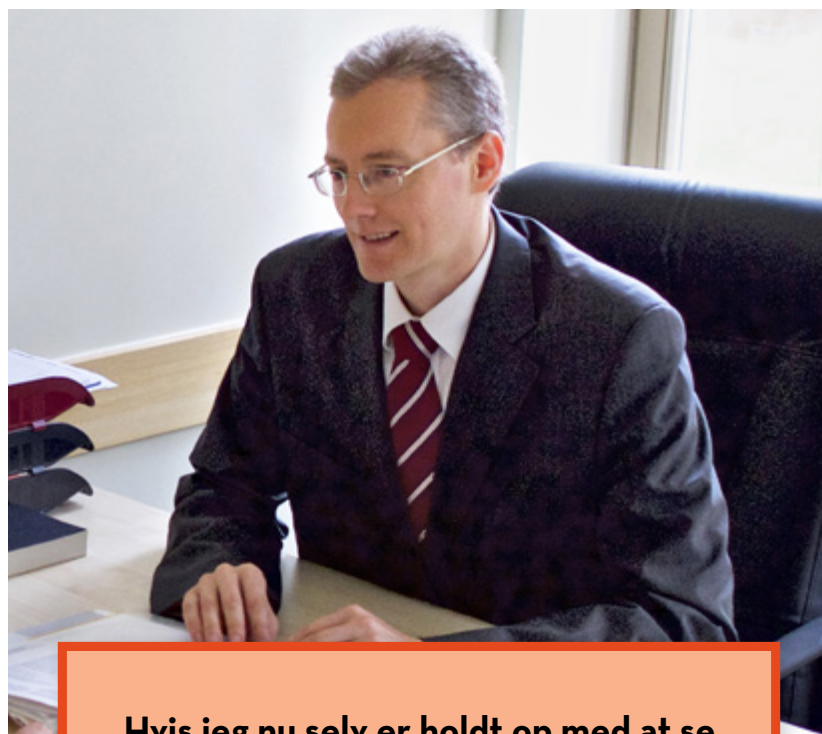
Jeg har et vidnesbyrd om Kirken. Det fik jeg gennem inspiration og dedikation og ved at læse skrifterne dagligt. Og når man har fået sit eget vidnesbyrd, er det forbløffende, hvor anderledes man ser og hører tingene. **Shannon Muriel M. er fra Colorado i USA**

LIGE TIL SAGEN

Hvordan balancerer man mellem ikke at dømme andre og ikke billige synd?

Vi har fået befaling om at tilgive andre og overlade den egentlige dom til Gud (se L&P 64:9-11), men det betyder ikke, at man billiger synd. Hvis vi omgås andre, som opfører sig syndigt, bør vi være et lys for dem og stå for det, der er ret. Det betyder som minimum, at man viser et godt eksempel og ikke selv tager del i den syndige adfærd, og at man ikke bringer sig i tvivlsomme situationer eller tvivlsomt selskab. Men bør vi påpege andre menneskers dårlige opførsel og fortælle dem om Guds love og vores holdning til dem? Og i så fald, hvornår og hvordan bør vi så gøre det?

Svaret afhænger nok af situationen, hvilken type forhold vi har til den involverede person og deres kendskab til Guds love. Det er for eksempel bedre at tage en snak ansigt til ansigt med familiemedlemmer og nære venner end at bede et rum fuld af bekendte om at omvende sig. Søg inspiration fra Helligånden Han kan vejlede jer til, hvad I skal sige og gøre, så I kan udvise den rette balance mellem kærlighed, tolerance og stålsat hengivenhed for Herrens standarder. ■



Hvis jeg nu selv er holdt op med at se pornografi, har jeg så stadig brug for at tale med biskoppen?

Hvis du har set pornografi, tilskyndes du til at »søge den hjælp, du har brug for. Dine forældre og biskop kan hjælpe dig med at tage de nødvendige skridt til at omvende dig og frigøre dig fra denne ødelæggende vane« (*Til styrke for de unge*, 2011, s. 12).

Hvis du selv er holdt op med at se pornografi, er spørgsmålet egentligt ikke, hvorvidt du stadig er »forpligtet« til at tale med din biskop om det. Det egentlige spørgsmål er »hvorfor ikke tale med min biskop?« Der er virkelig ikke noget minus ved det. Han vil være forstående og støttende, og han vil blive glad for den indsats, du har gjort for at forsvare dine tidligere synder. Biskoppen kan hjælpe dig med at afgøre enhver tvivl, der stadig måtte være der, om din værdighed og komplette omvendelse. Og han kan hjælpe dig med at styrke din tro på og tillid til Jesus Kristus og hans sonoffer. Af lignende årsager bør du også overveje at tale med dine forældre. ■

WILLIE HANDCART COMPANY
RESCUE SITE

WILLIE HANDCART COMPANY
RESCUE SITE

DEVIL'S
GATE

FO
+ MO

OUTH
PASS
N RIVER
MBARD FE

YOU



At være sidste dages hellig
er at være pioner.

DIN PIONERREJSE -

TAG DEN ALVORLIGT, FORSTIL DIG IKKE

Aaron L. West

Kirkens historiske afdeling

Da jeg var en lille dreng, legede jeg sommetider, at jeg var sportsstjerne. Jeg lod som om, jeg kunne flyve. Jeg lod som om, jeg var en kæmpe. Jeg var glad for livet, selvom jeg var lav, jordbundet og ikke specielt atletisk bygget. Men det var sjovt at lade som om. Jeg nød at opleve noget andet, selvom det kun var i min fantasi. Jeg tror måske, at det er derfor, mange mennesker kan lide at lade som om.

Når vi taler om at lade som om, så elsker vi sidste dages hellige at gå i pionerernes spor. Vi går klædt som pionererne (på en måde). Vi trækker håndkærrer som pionererne (en slags). Vi spiser som pionererne (nej, ikke rigtigt). Vi gør meget for at lade som om, vi er pionerer. Men det forbløffende er, at vi ikke behøver at lade som om. *Vi er allerede pionerer.*

Thomas S. Monson har sagt: »At være sidste dages hellig er at være pioner, for definitionen på en pioner er en foregangsmand, der går foran for at berede eller bane vejen for andre«. ¹ Præsident Monson har gennem sine ord og handlinger lært os, hvordan man er en sand pioner:

»Vi følger i den største pioners spor – Frelseren – som gik ... først og viste os vejen frem.

»Kom så og følg mig,«² sagde han.«

Kom ... følg ... mig. Disse enkle ord kan hjælpe os til at være ægte pionerer.

Lad os se på disse ord fra nogle få nutidige pionerers synsvinkel, der for nylig har gået i pionerernes spor.





Taylor A.



Ethan G.



Harmony C.

»KOM OG FØLG MIG«

Ordet *kom* er en invitation. Det foreslår, at man flytter sig fra et sted til et andet. Taylor A. forstår godt betydningen af ordet.

Taylor er vaks, glad og fuld af Ånden, men hun kan hurtigt fortælle jer, at de ord ikke var beskrivende for hende for to år siden. Hun har flyttet sig fra et sted til et andet, både åndeligt og fysisk. Hun er en pioner.

»Jeg har været pioner hele mit liv,« siger hun, »for jeg har konverteret for nyligt. Og min rejse har bare været forrygende. Jeg har det som om, jeg har fået et helt nyt liv. Når vi tager det første skridt på vores rejse, sker der mirakler.«

Og ikke alene forstår Taylor invitationen i ordet *kom* – hun ved også, hvem der står bag invitationen. Hun siger: »I vores verden har vi ikke rigtig forbindelse til, hvorfor vi er her, vel? Vi er så fanget af vores arbejde og teknologi, og noget, der virkelig har slået mig på det sidste, er at sætte Kristus først. Hvis vi bare sætter os i forbindelse med det, som pionererne gjorde – [de] satte Kristus i centrum.«

Følg er endnu en invitation. På

pionerruten har Ethan G. fået en bedre forståelse af de ord. »Sommetider har jeg ikke følt, at jeg havde næsen lige på vejen, eller jeg har ligesom følt mig modløs,« indrømmer han. »Men nu forstår jeg, at sådan har pionererne også haft det.«

Ethan undrede sig tidligere over, hvorfor de første pionerer gjorde det, de gjorde. Han siger: »Jeg har tænkt, at jeg nok bare havde givet op. Men når jeg har tænkt på det, har jeg nok indset, at det er, fordi de elskede Frelseren, og de havde et håb om, at de kunne blive bedre gennem ham. Det vil jeg også gerne prøve.«

Inden Ethan gik i pionerernes spor, læste han om fortidens pionerer, han følte sig forbundet til dem, og han blev inspireret af deres tro til at følge Jesus Kristus. Og hvad gør Ethan nu? Han forbereder sig til at modtage et kald til at tjene som fuldtidsmissionær. I tråd med præsident Monsons råd gør han sig nu rede til at vise andre vejen.

Hvor skal vi komme hen? Hvem bør vi følge? Frelseren sagde: »Kom så og følg mig!« (Luk 18:22; fremhævelse

tilføjet). Da Harmony tog hjemmefra for at følge ruten, kunne hun se Herrens hånd i sin oplevelse. Hun vidste, at hun fulgte ham.

Harmonys vej til stavens vandretur adskilte sig lidt fra de andres. Da hun var 15, opdagede man, at hun led af en sjælden form for hudkræft. Så hun var ikke i stand til at komme med på stavens vandretur. »Jeg var så ked af det,« mindes hun.

Fire år senere bekendtgjorde staven så endnu en vandretur, og Harmony var cancerfri. Men hun var blevet 19, og hun tænkte, at hun ikke kunne komme med nu. Men så blev hun kaldet til at deltage som leder. Hun siger: »Det er et vidnesbyrd for mig om, at Herren ved, hvem vi er, han kender vores hjertes ønsker, og er de retfærdige og gode, vil han velsigne os.«

Harmony har et råd til alle, som møder prøvelser: »Til alle, der kæmper med noget, vil jeg bare sige: Stol på Herren. Han er der altid for jer. Han elsker os, og han vil ikke svigte os. Vi må bare række ud mod han, så vil han hjælpe os på vores pionerrejse.«



PIONERERNE - VORES ÅNDELIGE FORFÆDRE

»Jeg har ingen forfædre blandt pionererne i 1800-tallet. Men siden de første dage som medlem af Kirken har jeg følt et tæt slægtskab til de første pionerer, som krydsede prærien. De er mine åndelige forfædre, ligesom de er for hvert eneste medlem af Kirken, uanset nationalitet, sprog eller kultur.«

Dieter F. Uchtdorf, andenrådgiver i Det Første Præsidentskab, »Den verdensomspændende kirke bliver velsignet ved profeternes røst«, *Liahona*, juli 2002, s. 10.

I KAN VÆRE PIONERER

Selvom I aldrig kommer til at gå på pionerruten, kan I stadig godt være pionerer. I behøver hverken bære en kyse eller trække en håndkærre. I skal blot følge Jesus Kristus, ligesom de første pionerer gjorde. Når I gør det, vil I, som præsident Monson sagde, blive en, »der går foran for at berede eller bane vejen for andre«.

Og skulle I få mulighed for at gå på pionerruten, så nyd det! Og når I er færdige med det, og I har sagt farvel til håndkærren, så skal I ikke sige farvel til jeres pionervidnesbyrd. Tag det vidnesbyrd med jer hjem.

I er ægte, nutidige pionerer. Med den største pioner – Frelseren – som jeres vejleder kan I være forvisset om, at I når frem til målet! ■

NOTER

1. Thomas S. Monson, »Tro mod vore fædres tro«, *Liahona*, juli 2016, s. 4; citat fra *The Compact Edition of the Oxford English Dictionary*, 1971, »pioneer«.
2. Thomas S. Monson, »Tro mod vore fædres tro«, s. 4-5.

Mød Taylor, Ethan, Harmony og andre nutidige pionerer ved at se denne video på lds.org/go/pioneer717.

Man kan læse pionerberetninger på lds.org/go/handcart717.



EN SANG FOR MANON

Det, der oprindeligt blev set som en aften med underholdning, blev til en tilkendegivelse af kærlighed til en enkelt ung pige.

Richard M. Romney

Kirkens Tidsskrifter

De unge piger var begejstrede. Faktisk var hele menigheden i Sydfrankrig begejstret. For at skabe større samhørighed planlagde lederne en menighedsaktivitet med middag og underholdning. Lederne vidste, at bikubepigerne, rosenpigerne og laurbærpigerne allerede havde lært sange og danse ved nogle af deres aktiviteter, og de inviterede dem til at stå for aftenens underholdning.

Og nu begyndte de unge piger for alvor at øve sig – alle, bortset fra en. Manon kunne ikke optræde. Hun havde været i behandling for kræft i over to år.

Manon C. på 16 kom stadig til møderne og aktiviteterne, så ofte hun kunne, og hun smilede altid stort på trods af det, hun gennemgik. Men i tider med kemoterapi var hun nogle gange så svag, at hun kun kunne hvile sig. Menighedens medlemmer havde fastet og bedt flere gange for hende. Ingen forventede, at hun kunne øve eller danse.

Men hun *kunne* overvære middagen. Så hvorfor ikke tilegne aftenen til Manon?

En aften med et formål

Ideen fængede hurtigt.

»Vi ønskede, at Manon mærkede menighedens kærlighed og støtte,« forklarer Emma S. på 16 år. »Hvis vores menighed ønskede at blive mere forenet, hvilken bedre måde at gøre det på end ved at samarbejde for at vise Manon vores kærlighed?«

Hele menigheden blev involveret i forberedelserne. Familierne fik til opgave at medbringe mad, Hjælpeforeningen syede kostumer til de unge piger, de unge voksne sørgede for teknisk bistand (lys, lyd og baggrundsvideoer) til prøverne og den endelige optræden, og brødrene i præstedømmet hjalp til ved at sætte borde og stole op.



Fra venstre: Emma skrev en sang, de unge piger optrådte, Manon var æresgæst, og de unge og lederne hjalp alle til.

Alt dette arbejde blev udført af menighedens medlemmer, der bor langt fra hinanden. »De unge i menigheden er meget tæt knyttet gennem Ånden, men vi bor langt fra hinanden,« fortæller Aiolah V. på 16 år. »Vi ser ikke hinanden i skolen, for vi lever i forskellige dele af byen, så vi må gøre en ekstra indsats for at sikre, at ingen bliver overset og glemt.«

»Vi holder også kontakten hele tiden takket være mobiltelefoner,« siger Inka S. på 15 år. »Vi underviser hinanden ved at fortælle om vores forskellige oplevelser. Vi ved, at vi kan regne med hinanden, og vi forsøger at være et godt eksempel for hinanden.« De unge piger, som elsker at være sammen, når de kan, lærte, at øvelserne til aftenshowet skabte yderligere muligheder for at styrke deres venskaber.

»Før vi begyndte at øve os, var jeg ret genert,« forklarer Inka. »Jeg var bange for at begå en fejl. Men når vi dansede som gruppe, satte jeg min generthed til side. Jeg vidste, at det var tid til at vise menigheden, hvor hårdt vi havde arbejdet.«

Manon var selv både ydmyg og imødekommende. »Da de fortalte mig om middagen og forestillingen, og at jeg ville være æresgæst, så tænkte jeg, at det ville genere mig, at de gjorde så meget stads ud af mig,« mindes hun. »På den anden side var jeg spændt på at overvære det!«

En optræden med kærlighed og støtte

Snart blev det tid, og det var den fuldkomne lejlighed til at vise kærlighed og støtte til Manon. »Maden var selvfølgelig fremragende,« siger Aiolah. »Det er jo trods alt Frankrig!«

Og underholdningen – som hedder *spectacle* på fransk – levede op til sit navn. Lege, sange og danse underholdt publikum. Så kom de unge piger som et fælleskor med forestillingens højdepunkt. De tilegnede en sang til Manon, en sang, som Emma selv skrev og komponerede musik til. Teksten i omkvædet sammenfattede den kærlighed og støtte, som alle ønskede, at Manon følte:

*Giv ikke op,
for vi tror på dig.
Og glem ikke, hvem du er,
for vi tror på dig.*

Da de unge piger optrådte med sangen, følte det, som om alle i menigheden sang med, i det mindste i deres hjerte. Det følte, som om Emmas enkle sang blev forvandlet til et usynget omkvæd, som gav genklang i hjertet hos hver af de sidste dages hellige, uanset hvor de er – en hymne til mod og barmhjertighed, familie og venner, enhed, tro og håb, en aldrig afsluttende bøn, der bliver hørt i himlen.

Ledernes hensigt med at organisere aktiviteten var at forene menigheden. At tilegne aftenen til Manon bidrog ikke kun til at opnå dette mål, men skabte også en vedvarende følelse af støtte til Manon og hendes familie og en forståelse for, at alle Guds børn er vigtige. »Det er Kirkens mål at hjælpe os til at komme nærmere vor himmelske Fader og Jesus Kristus,« siger Aiolah. »Vi ved, at de elsker os, og at vi aldrig er alene.« ■

SØG HØJERE

»Ånden vil til stadighed udfordre os til at blive bedre og klatre højere«.

Se Larry R. Lawrence, »Hvad mangler jeg så?«, oktoberkonferencen 2015.



Vejen til Zion

Jessica Larsen

Baseret på en sand historie

Richmond i Missouri den 2. juni 1862

»Mary, hvad ser du?« Marys stedmor hviskede stille fra sin sygeseng.

»Kampene synes at komme nærmere,« sagde Mary og så ud af vinduet. Den amerikanske borgerkrig blev udkæmpet nogle få kilometer derfra. Lyden af geværskud havde fyldt luften, siden det blev lyst. Mary vendte sig mod sin stedmor. »Jeg er ked af det. Jeg tror ikke, at vi kan forlade huset for at hente en læge.«

»Kom nærmere.« Mary satte sig ved siden af sengen og holdt sin stedmor i hånden. »Jeg ved, at din far stadig ikke er rask,« sagde Marys stedmor stille, »men du må bringe familien til Zion – din bror, din søster og tvillingerne. Giv ikke din far fred, før han rejser til Rocky Mountains! Lov mig det!«

Mary vidste, hvor meget hendes familie ønskede at tage til Salt Lake City. Da de havde hørt om evangeliet og var blevet døbt, havde de forladt England for at slutte sig til de hellige i Zion. Men ville det overhovedet være muligt? Hun kastede et blik på sin far, som sad stille i sin stol. For tre år siden var hendes far blevet ramt af et forfærdeligt slagtilfælde, der havde lammet hans venstre side.

Mary tog en dyb indånding. »Jeg lover det,« hviskede hun.

Kort tid efter lukkede Marys stedmor sine øjne for sidste gang.

En morgen kort tid efter besluttede Mary, at det var på tide at fortælle hendes far om hendes løfte. »Jeg ved, at jeg kun er 14 år,« sagde hun, »men jeg må føre vores familie til Zion.« Hun hørte tvillingerne vågne. »Jeg må gå i gang med morgenmaden,« sagde hun. »Men prøv at tænke over det.«

Nogle få dage efter kaldte far på Mary. »Det er alt sammen arrangeret,« sagde han. Hans tale var stadig sløret på grund af slagtilfældet. »Jeg har solgt vores land og kulminen, så vi kan købe en vogn, nogle okser, køer og lidt forsyninger. Et vogntog skulle snart rejse mod vest. De er ikke sidste dages hellige, men vi kan følges med dem til Iowa. Når vi kommer dertil, kan vi rejse med en gruppe hellige, der skal til Saltsødalene.«

Mary kastede sine arme om ham. »Tak, far.« Snart skulle de rejse til Zion!



Dagene gik hurtigt, mens Mary hjalp til med at gøre familien klar til deres rejse. »Alt skal nok gå godt,« sagde hun til sig selv. »Snart er vi i Zion.«

Men så blev far syg. Hans mund hang ned på den ene side, og Mary var bange for, at det var endnu et slagtilfælde.

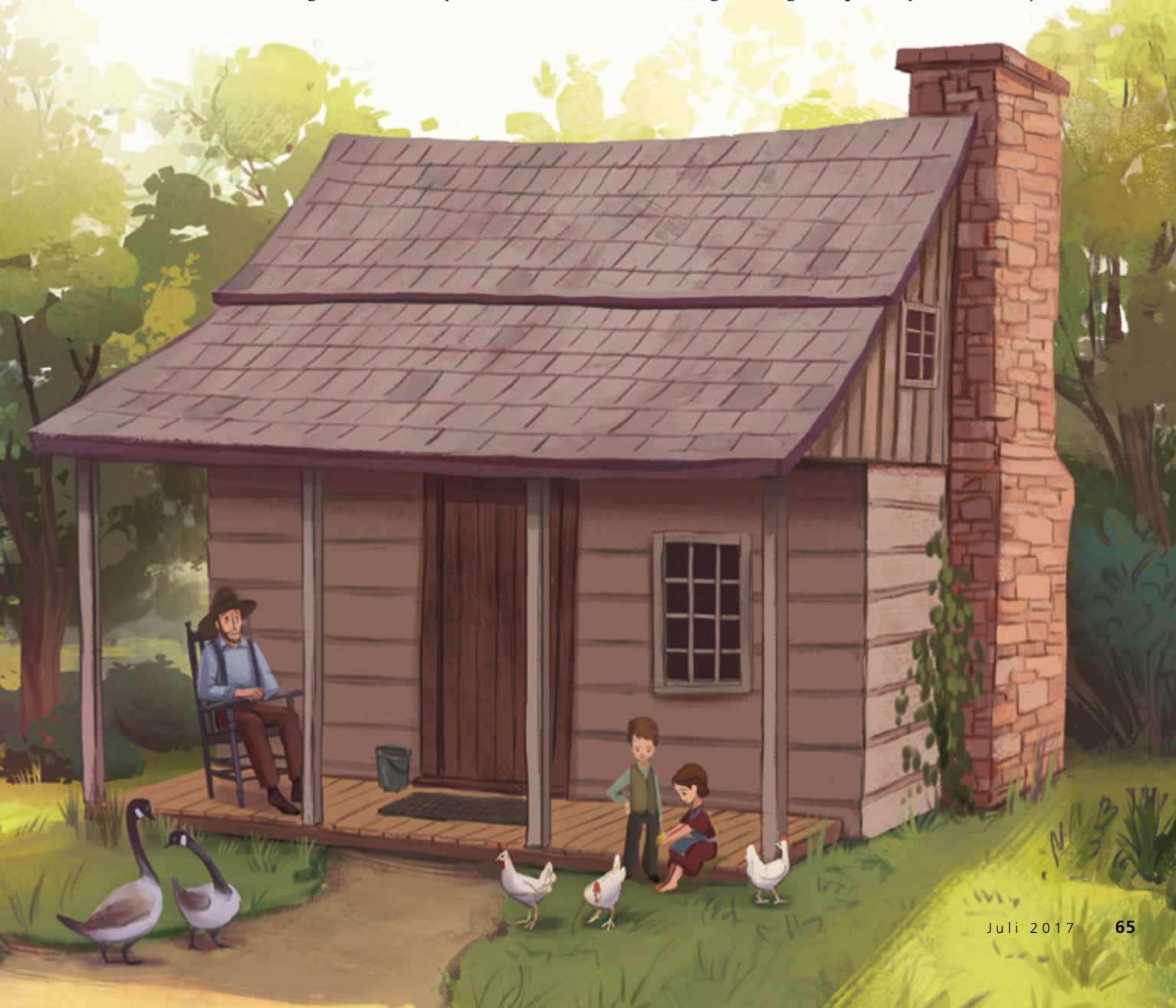
»Han er for syg til at rejse,« fortalte hun lederen af vogntoget. »Vi skal kun bruge nogle dage, så han kan få det bedre.«

»Vi kan ikke vente,« sagde manden brysk. Da han så

Marys ansigt, blev han lidt blidere. »I kan blive her, indtil han er klar til at rejse, så kan I indhente os.« Uden noget andet valg gik Mary med til det.

En uge senere fik Mary familien klar til at rejse igen. »Tvillingerne og Sarah kan ride på okserne,« fortalte hun til Jackson, hendes 9-årige bror. »Far kan sidde i vognen, og du kan hjælpe mig med at styre okserne.«

»Jeg er bange,« sagde Sarah meget stille. Hun var kun seks år, og hun så meget lille ud på oksens brede ryg. De fireårige tvillinger så på Mary med store øjne.



»Vi skal nok komme hurtigt frem og indhente vores gruppe!«, sagde Mary med påtvungen glæde.

Fremad rejste familien Wanlass mange kilometer og derefter i dagevis. Endelig måtte Mary indse sandheden.

Vogntoget havde ikke ventet på dem. Mary og hendes familie måtte rejse til Zion alene.

Plattefloden i Nebraska 1863

»Woah, sådan!« Mary trak i tømmerne, og okserne standsede. »Har alle det godt?« Hun så på sine tre yngste søskende, som red på oksernes ryg. De nikkede.

Plattefloden lå foran dem, bred og mudret. »Hvad nu?«, spurgte Jackson, hendes lillebror. Han var kun ni år, men han hjalp Mary med at køre vognen. Far lå bagest i vognen og var stadig syg efter slagtilfældet.

»Vi behøver ikke at krydse floden,« sagde Mary. »Men vi kan følge den.«

Der var ingen vej til Zion, men floden ville lede dem, mens de rejste mod vest. »Kom så!«

Mary vidste ikke, at mormonpionererne rejste på den anden side af Plattefloden og fulgte en anden vej. Ved ikke at krydse floden kom de ind på indianernes område. De mødte ikke noget andet vogntog på resten af rejsen.

De fortsatte. Flere uger senere så Mary en støvsky nærme sig. »Rolig,« hviskede hun til okserne og sig selv. »Rolig.«

Støvet blæste væk, og en lille gruppe indianere kom ridende på heste. En af indianerne red bag om vognen, hvor far lå.

Rytterens øjne var venlige. »Er han syg?« spurgte han og pegede på far.

»Ja,« hviskede Mary. Manden sagde noget på sit eget sprog, og mændene red bort, lige så hurtigt som de var kommet.



Mary så på solen på himlen. »Vi stopper her,« sagde hun til Jackson. Hun løftede Sarah og tvillingerne ned.

»Mary, kom og se!«, sagde Jackson. Manden med de venlige øjne red hen mod dem med noget tungt i hænderne.

»Vildand,« sagde han. »Og hare. Til jer.« Mary kunne kun stirre, målløs, mens han lagde dyrene i hendes arme. Med et nik red han bort i tusmørket.

»Mad!«, udbrød Mary. »Kød!« Mandens gave var virkelig et mirakel.

Flere mirakler fandt sted på deres rejse. En bisonhjort kom hen mod dem, men skiltes lige foran vognen, nogle på den ene side, andre på den anden. En støvstorm førte en af tvillingerne ud i en flod, men det lykkedes Mary at redde hende.

Men rejsen var stadig vanskelig. Hver dag så vognen mere og mere slidt ud, og okserne virkede meget trætte. Ruten var stejl og fuld af sten. Bjergene var svære at komme over. Men Mary og hendes familie blev ved med at mase fremad.

De var lige kommet ned fra et højt pas, da Mary så en mand køre mod dem i en vogn.

»Måske kan han fortælle os vejen til Lehi i Utah!« sagde hun til Jackson. De havde en onkel, som boede der.

»I er i Echo Canyon, ikke langt fra Saltsødalen,« sagde manden, da hun spurgte, hvor de var. »Men hvor er resten af jeres vogntog?«

Hele beretningen kom frem, og manden lyttede forbløffet. »Har I rejst mere end 1.600 km alene?« Han rystede på hovedet i beundring. »Du er en tapper pige. Lad mig fortælle dig vejen til Lehi. I er næsten fremme.«

»Næsten fremme,« hviskede Mary til sig selv, mens manden tegnede et groft kort i støvet. Næsten i Zion. »Jeg tror, at vi trods alt klarer det.«

Mary og hendes familie nåede frem til Lehi i Utah. Hun blev senere gift og fik selv en stor familie. Hendes eksempel på tro og mod har velsignet mange mennesker. ■

Forfatteren bor i Texas i USA.



Faste for en profet

Silioti elskede præsident Kimball. Hun ønskede, at han fik det bedre.

Rebecca J. Carlson

Baseret på en sand historie

»Fyld du vor sjæl, fyld vort hjerte, og velsign vor faste, beder vi« (Hymns, nr. 138).

Denne historie fandt sted i Tonga i 1981.

Silioti gik hjem fra skole forbi nogle træer med gule papayer og rosenrøde, modne mangoer. Da hun så frugten, huskede hun, hvor sulten hun var. Hun huskede også, at i dag var en særlig dag. Alle i hendes stav i Tonga fastede for profeten, præsident Spencer W. Kimball. Profeten var syg og skulle opereres. I aften ville alle i staven mødes for at bede og afslutte deres faste sammen.

Da Silioti kom hjem, kunne hun lugte maden i 'umuen, en jordovn. Hendes mave knurrede. Silioti var glad for, at hun var gammel nok til at faste nu, men det var så meget sværere at faste på en skoledag end på en søndag.

Hun prøvede at glemme, hvor sulten hun var. Hun fandt brænde og fjernede bladene, der var faldet ned fra de høje brødfrugttræer, der omkransede gårdspladsen.

»Vor himmelske Fader vil forstå, hvis jeg tager en lillebitte slurk vand,« tænkte Silioti, da hun vaskede hænder efter at have udført sine pligter. Men så tænkte hun på, hvor højt hun elskede





præsident Kimball. Hun ønskede, at han blev rask igen. Hun besluttede sig for at vente.

Silioti satte sig på verandaen og lagde sit hoved i sin mors skød. Hun var så træt.

»Du kan afslutte din faste, hvis du skal,« sagde mor.

»Men jeg ønsker at faste,« sagde Silioti. »Jeg kan klare det.«

Da far kom hjem fra arbejde, hjalp alle i familien med til at afdække 'umuen. De tog svinekød svøbt i blade, fisk og brødrugt bagt i kokosmælk ud. Så pakkede de maden ind i stof og bar den ud til vejen for at vente på bussen.

De mødte andre familier på vejen, og de havde

alle deres egne madretter med. De smilede alle og talte, mens de sammen gik ind i bussen. Silioti fandt en lille plads ved siden af mor. Hun kunne lugte den gode mad, mens bussen bumpede fremad.

Det var mørkt, da bussen nåede kirken. Indenfor knælede Silioti med sine forældre, brødre og søstre og hundredvis af andre medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

Under bønnen bad Silioti i sit hjerte: »Lad præsident Kimball blive rask igen.« Hun vidste, at hver eneste person i lokalet bad om det samme. En rolig følelse i hendes indre fortalte hende, at præsident Kimball ville klare det.

Da hun åbnede sine øjne, så hun tårer i ansigtet hos mennesker omkring sig. Alle disse mennesker havde fastet, og hun havde fastet med dem. Det havde været svært, men hun havde gjort det! ■

Præsident Kimball overlevede sin operation og tjente i fire år mere som profet.

Forfatteren bor i Hawaii i USA.

HVORFOR FASTER OG BEDER VI?

»Faste og bøn hænger sammen. Når vi faster og beder i tro, er vi mere modtagelige for at få svar på vores bønner og velsignelser fra Herren.«

Forkynd mit evangelium: Vejledning til missionering, 2007, s. 79.



Hvordan ved jeg, om jeg er gammel nok til at begynde at faste?



På fastesøndag spiser og drikker vi normalt ikke ved to måltider. Vi giver også det beløb, vores måltider ville have kostet, til at hjælpe mennesker, der har brug for det. Det kaldes »fasteoffer«. Når vi faster, kan vi tænke på vores velsignelser, bede for andre og føle os nærmere vor himmelske Fader. I kan begynde at faste, når I selv og jeres forældre mener, at I er parate. Hvis I ikke er i stand til at faste på grund af et helbredsproblem, kan I stadig bede og mærke Helligånden, når andre faster.



Det er godt at faste, når du ønsker at velsigne andre og mærke Ånden. Det kan være et godt tidspunkt at faste, når du er blevet døbt.
Eddie O. er 9 år og fra Californien i USA



Jeg vidste, at jeg var gammel nok til at begynde at faste, da jeg følte, at jeg ønskede det, og Helligånden fortalte mig, at jeg gjorde det rette. Da jeg begyndte, gjorde jeg det gradvist. Først fastede jeg ved et måltid. Derpå prøvede jeg med to.
Anna D. er 9 år og fra Nevada i USA



Jeg vil vide, om jeg er gammel nok, når jeg får en følelse fra Helligånden, der siger mig, at det er det rette tidspunkt at faste. Og så ville jeg spørge min mor og far, om den følelse var rigtig.
Brooklyn R. er 7 år og fra Auckland i New Zealand



Du kan bede til vor himmelske Fader for at finde ud af, hvornår du skal begynde at faste. Jeg ved, at vor himmelske Fader kan besvare dine bønner.
Liam P. er 7 år og fra Utah i USA



Når jeg bliver døbt, tror jeg, at jeg føler mig klar til at begynde at faste. Jeg kan bede til vor himmelske Fader om hans hjælp og spørge ham, hvornår og hvordan jeg bør begynde.
Brian K. er 7 år og fra Washington i USA



Ældste
Larry S. Kacher
De Halvferds



Vis jeres lys

Jeg vil gerne fortælle jer om to piger, der var lysende eksempler på at fortælle andre om evangeliet. Da vores datter, Nellie, var næsten otte år, boede vores familie i Schweiz. Nellie glædede sig til at blive døbt. Lige før hendes fødselsdag havde vi en familieaften med vores ven Tina. Tina var blevet undervist af missionærerne. Men hun var ikke sikker på, om hun ønskede at blive døbt.

Efter vores lektion bad vi Tina om at bede. Tina talte ikke så meget engelsk, så hun bad på kinesisk. Vi forstod ikke ordene, men vi kunne føle Ånden, da hun bad.

Senere den aften spurgte Nellie, om hun og Tina kunne blive døbt samme dag. Vi vidste ikke, hvad Tina ville sige til den idé. Men vi var alle enige om, at Nellie i det mindste skulle ringe og spørge. Til vores overraskelse sagde Tina ja!

Nellie og Tina blev døbt den weekend. Senere fortalte Tina os en vidunderlig historie. Hun mindede os

om sin bøn ved vores familieaften. Hun havde i sin bøn bedt vor himmelske Fader om at lade hende vide, om hun skulle blive døbt. Da Nellie ringede senere den aften, vidste Tina, at vor himmelske Fader havde hørt hendes bøn.

Vores ven Jasmine var også et godt eksempel for os. Jasmine var 12 år. Hendes familie blev vores gode venner, da vi boede i Mellemøsten. I hendes land må kirke-medlemmer ikke tale om evangeliet med andre. Det er ulovligt. Men Jasmine besluttede, at hun kunne fortælle om evangeliet ved at gøre, som Jesus gjorde. Hun kunne vise kærlighed og venlighed over for andre. Overalt, hvor Jasmine kom, eller uanset hvad hun gjorde, prøvede hun at være som Jesus. Hun var et lysende eksempel for andre.

Nellie og Jasmine viser os, hvordan vi kan være eksempler for Jesus Kristus. Det kan vi gøre, uanset hvor gamle vi er, eller hvor vi lever. ■

Den

magiske PUNG



Amanda Waters

Baseret på en sand historie

»Vælg det rette og vær lykkelig, vi vil altid vælge ret.«
(Børnenes sangbog, s. 82).

»Du er den!« sagde Mandy. Hun rørte sin lillebror og svømmede væk. Mandys familie boede på et motel, indtil de kunne flytte ind i deres nye hus. Det var sjovt til frokost at spise ravioli, der var varmet i mikrobølgeovnen. Og de svømmede næsten hver dag i motellets svømmebassin!

Men der var også mindre gode sider ved motellet. Motellets kontor lå lige under deres værelse, og bestyreren syntes, at Mandy og hendes brødre larmede for meget. »Hvordan kan jeg udleje værelser, når det lyder som en flok elefanter lige over mit hoved?«, spurgte han far.

Efter frokost hoppede Mandys lillebror Aaron ned fra sengen og ramte gulvet med et brag. Mandy krøb sammen og så op på mor.

»Ingen hopperi. Prøv at liste,« sagde mor.

Men det var for sent. Telefonen ringede.

»Åh nej,« tænkte Mandy.

Mor tog telefonen. Mandy kunne høre hende sige undskyld til bestyreren.

Mors skuldre hang ned, da hun lagde på. »Edward og Mandy,« sagde hun, »jeg skal lægge Aaron og Emily i seng, så de kan få en lur. Kan I tage Kristine og Daniel ud og gå en tur?«

Da de gik hen over motellets parkeringsplads, så Mandy noget småt og brunt på jorden.

Det var en pung. Og der var penge i den!

»Se, Edward!« sagde hun og holdt pungen i vejret.

»Vi må bringe den til bestyrerens kontor med det samme,« sagde Edward.

Mandys mave trak sig sammen. Hvorfor skulle de aflevere den lige nu? Kunne mor eller far ikke aflevere den senere?

Men Mandy vidste, at det var det rigtige at gøre.

Børnene åbnede døren til kontoret og trådte forsagte ind. Bestyreren så misbilligende på dem. »Øh, vi fandt denne pung på parkeringspladsen,« sagde Mandy. Hendes hånd rystede, da hun lagde pungen på skranken.

En mand, der stod ved skranken, så derhen. »Det er min,« sagde han. Han så hurtigt i pungen. »Og alt er der stadig. Tak, børn!«

Mandy så op på bestyreren. Hans skulende blik var væk, og hans øjne strålede.

Da de forlod kontoret, spurgte Daniel: »Var det en magisk pung?«

»Hvorfor tror du, at den er magisk?«, spurgte Edward.

»Fordi den gjorde den sure mand glad!«

Edward rystede på hovedet. »Pungen var ikke magisk,« sagde han. »Han blev glad, fordi vi gjorde det rette.«

Mandy havde en varm følelse indeni. Hun havde aldrig troet, at man kunne gøre folk så glade ved at gøre det rette.

Nogle dage senere gik Mandy og far hen for at betale ugens regning. Bestyreren smilede til Mandy. Han havde kun ringet en gang, siden de fandt pungen, og det var for at takke dem for at være ærlige. Mandy følte, at hun havde fået en ny ven.

»At vælge det rette er virkelig magisk,« tænkte Mandy. Hun vinkede farvel, og bestyreren vinkede tilbage. »Og han er slet ikke så sur.« ■

Forfatteren bor i Nevada i USA.



Vær ærlig

En dag i et frikvarter tabte nogen en tokrone. Jeg samlede den op, og selv om jeg gerne ville beholde den, gav jeg den til en af lærerne. Jeg fik en god følelse af at vælge det rette. Jeg lærte, at hvis man finder noget, som ikke tilhører mig, og selv om man kan lide det, så skal man ikke beholde det, for det vil være at stjæle.

Tyler B. er 7 år og fra Oregon i USA



**Ældste
M. Russell Ballard**

De Tolv Apostles
Kvorum

Hvad er et familieråd?

Et familieråd er et møde, der kan foregå alle ugens dage. Det kan være dig og en forælder eller hele din familie. Det er en tid, hvor du kan ...



slukke for al
elektronisk og
lytte til hinanden.

fortælle dine
forældre
om dine
bekymringer
og frygt.



sætte mål
og skrive
dem ned.



tilbyde at
hjælpe
søskende i
svære tider.



Sammen med bøn kan et familieråd indbyde til Frelserens nærvær i dit hjem.
Det kan hjælpe din familie til at blive lykkelig.

Fra »Familieråd«, Liahona, maj 2016, s. 63-65.

Kirtland og visdomsordet

Klip disse figurer ud til at hjælpe dig til at fortælle Kirkens historie!



Da de første hellige boede i Kirtland i Ohio, sagde Herren, at de skulle bygge et tempel. (Læs om, hvad der skete, da templet var blevet indviet i L&P 110). Herren bad også Joseph Smith om at begynde en skole for at undervise kirkeledere om evangeliet. Mange mænd i denne skole røg eller tyggede tobak. Joseph og Emma kunne ikke lide røgen og den snaskede tobak. Da Joseph spurgte Herren, hvad de skulle gøre ved det, modtog han den åbenbaring, som vi nu kalder visdomsordet. I kan læse den i Lære og Pagter 89.

I kan finde flere figurer fra Kirkens historie på liahona.lds.org.

Jesus bospiste mange mennesker

Kim Webb Reid



En dag ville Jesus være alene. Han steg ned i en båd og sejlede til et roligt sted. Snart var der mange mennesker, som fulgte ham derhen.

Jesus underviste folk og helbredte dem, der var syge. Da dagen var gået, begyndte alle at blive sultne. Jesu disciple bad ham om at sende folk hen for at købe mad i byen.



Jesus bad sine disciple om at bespise folk, så de ikke behøvede at gå væk. Men disciplene havde kun fem brød og to fisk. Det var ikke mad nok til alle.



Jesus velsignede maden og brækkede den i små stykker. Så delte disciplene den ud til folk. Mon der var mad nok?



Tusinder af børn, kvinder og mænd spiste brødet og fisken. Da de havde spist, var der 12 kurve med mad til overs! Det var et mirakel. Mirakler sker stadig på jorden i dag! ■

Fra Matthæus 14:13-21.

Jeg kan godt lide at læse skrifterne





Præsident J. Reuben Clark jun. (1871-1961)

Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

DEM PÅ SIDSTE VOGN

I den sidste vogn var der hengivenhed, loyalitet og integritet og frem for alt tro på brødrene og på Guds kraft.

Jeg vil gerne sige noget om den sidste vogn i alle de lange vogntog, der langsomt kæmpede sig frem over sletterne ...

Helt tilbage i den sidste vogn kunne man ikke altid se brødrene langt forude, og den blå himmel var ofte skjult for deres blik af tunge og tætte skyer af jordens støv. Alligevel kæmpede dem i den sidste vogn sig fremad, dag efter dag, udmattede og trætte, med ømme fødder, nogle gange næsten modløse, kun båret oppe af deres tro på, at Gud elskede dem, at det gengivne evangelium var sandt, og at Herren ledte og vejledte brødrene oppe foran. Nogle gange så dem i den sidste vogn et glimt, et kort øjeblik, når troen var stærkest, af den celestiale verdens herlighed, men den syntes så langt borte, og synet forsvandt så hurtigt, fordi mangler, udmattelse og hjertesorg og



nogle gange modløshed altid var så nærværende.

Når visionen blev sløret, sank hjertet i dem. Med de bad igen og kæmpede sig videre med kun lidt ros, uden ret meget opmuntring og aldrig med bifald ... Alligevel var der i den sidste vogn hengivenhed, loyalitet og integritet og frem for alt tro på brødrene og på Guds kraft og godhed ...

Gennem støv og skidt ... krøb de fremad, indtil de passerede dalens porte og den bød dem velkommen til hvile og et hjem ...

Men hundredvis af disse stålsatte sjæle med urokkelig tro og store evner var endnu ikke nået målet for deres rejse.

Bror Brigham [Young] kaldte dem atter til at farvelægge Guds rige og sendte dem ud for at bebygge dalene,

nær og fjern, i dette store bjergområde og tilflugtssted. Igen lagde de åg på okserne og spændte dem for vognene og ... bevægede sig langsomt til de nye dale, idet de atter med absolut tro stode på deres Moses' visdom og guddommelige vejledning ...

Og tusinder og atter tusinder blandt disse titusinder, fra begyndelsen af og indtil i dag, alle Guds udvalgte, levede op til deres ydmyge kaldelse og til deres mål lige så fuldt ud, som bror Brigham og de andre levede op til deres, og Gud vil belønne dem derefter. De var pionerer i ord, tanker, handlinger og tro, som om de kom fra en mere ophøjet position. Opbygningen af dette rige mellem bjergene skete ikke i en krog af nogle udvalgte få, men af den enorme skare, der kom fra mange lande, som kom og arbejdede og udvirkede, idet de trofast fulgte deres guddommeligt kaldede ledere ...

Til disse ydmyge, men storslåede sjæle ... giver jeg ydmygt min kærlighed, min respekt, min ærbødige lovprisning. ■

Fra en tale ved oktoberkonferencen 1947: »Til dem på sidste vogn«.



**TIL DEM I DEN SIDSTE VOGN,
(CA. 1954), AF LYNN FAUSETT**

Styrket af deres tro på Jesus Kristus banede pionererne modigt en vej, der blev kendt som Mormon Trail på deres 1600 km lange rejse til Saltsødalen. De, der udgjorde bagtroppen af vogntoget, kunne ikke altid se deres ledere, men de trængte sig trofast fremad alligevel.

Også i dette nummer

FOR UNGE VOKSNE

DET ENESTE, DER REDDEDE MIG

Shuho blev mødt af racisme og afvisning, men fandt evangeliet og lærte at stole på folk igen.



s.44

FOR DE UNGE

s.50



STÆRK hele ugen

Sådan hjælper nadveren dig til
at være stærk hele ugen.

FOR BØRN

Spørgsmål- shjørnet

Hvornår skal børn begynde at faste?



s.70



JESU KRISTI
KIRKE
AF SIDSTE DAGES HELLIGE